

ŠTAJERSKI GOSPODAR

Erscheint jeden Samstag — Verlag u. Schriftleitung: Marburg (Drau), Badgasse 6 — Ruf 25-67 — Bezugspreise: In der Ostmark, vierteljähr. RM 1.20 einschl. 9 Rpf Postgebühr; im Altreich: RM 1.20 einschl. 9 Rpf Postgebühr, zuzüglich 18 Rpf Zustellgebühr — Postscheckkonto Wien Nr. 55030

Nr. 49 - III. Jahrgang

Marburg a. d. Drau, Samstag, 4. Dezember 1943

Einzelpreis 10 Rpf

Konferenzen niso odločilne

PK-Kriegsber Etzold (PBZ — Sch).

»Mensch, die Linse sträubt sich ja!«
Ein Oberleutnant voll guter Laune nach dem gelungenen Angriff, hat den Bildberichter im Augenblick der Aufnahme erkannt und wirft ihm dieses Scherzwort zu.

Kriegsber. Umbach (Sch).

Nebelwerfer rollen zur Front.
Nur wenige Stücke der schweren Wurfkörper finden auf einem großen Lastwagen Platz.

V tej gigantski borbi bo zmagalo samo orožje — V sovražnem taboru čutijo potrebo sleparske agitacije — Sestanki naj prevarajo svetovno javnost — Emigrantske vlade so kljub temu odigrale svoje vloge — V Londonu se pojavlja velik strah in slaba vest

Winston Churchill, ki nosi največji del bremena vojne krivde na svojih plečih, je pred koncem letošnjega poletja izjavil, da se bodo odigrali »veliki vojni dogodki še preden bo odpadlo listje z drevja«. Churchill je namreč trdno računal, da bo izdajstvo Badoglijeve Italije povzročilo dogodke, ki bi v neki meri postavili Nemčijo pred dovršena dejstva. Viktor Emanuel, Badoglio in Anglo-Amerikanci so špekulirali napačno, kajti našla politična in vojaška strategija Adolf Hitler-ja je uničila vse upe, ki so bili povezani z verolomstvom bivših zaveznikov. Medtem je listje odpadlo, in zgodilo se ni prav nič, kar bi utegnilo upravičevati pritajeno upanje v sovražnem taboru. Gibljiv branik na vzhodu je ostal nerazrušljiv, čeprav se je morala nemška vojska spriču nujnosti lastnega strateškega uvidevanja umikati na nove položaje. Nikjer se ni posrečil prodor nemške obrambe. V Londonu in v Washingtonu so pa trdno upali, da bo italijanska epizoda nemške armade na vzhodu razredčila vsaj do tiste mere, ki bi bila boljševidom potrebna za odločilen prodor. Tudi v Južni Italiji, kjer se po Führer-jevih besedah razvija južno od Rima neke vrste »polžja ofenziva«, ni bilo nikakih ekspresnih lavarik. Prečesto so bile povsod posejane nemške mine, prehudi so bili boji za sleherni kvadratni meter opustošenega ozemlja, in tudi to je strašno učinkovalo na nekoliko raz-

vajene anglo-ameriške živce. V taboru zapadnih demokracij so tedaj prav hitro spoznali, da so Angležem in Amerikancem obljubljali nekaj, česar niso mogli izpolniti. Zavezniška zmagaja bi bila namreč možna, ako ne bi bilo nemške vojske in nemškega vodstva. Izkazalo se je torej, da je vsak račun sovražnega tabora napačen, čim manjka najvažnejša postavka: nemška vojska in legendarna hrabrost nemškega vojaka. Angleška in ameriška vlada sta vse preveč gojili napačne upe glede vojaškega položaja. V tem prizadevanju pa spravili javno mnenje anglosaških držav v nekako začato Zmagaja je bila takorekoč »še pred durmi«, toda vihar nemškega odpora je zaloputnil vrata s tako silo, da je padel omet na prestrašene anglosaške butlice.

V tej začati so se zvijačni Anglosasi takoj spomnili na priljubljen trik svoje vojne politike. Ker nimajo svojim narodom servirati nikakih vojaških uspehov, je treba na vsak način servirati novo — konferenco. O moskovski konferenci je znano, da je magnetizirala poglede sovražnega tabora za nekoliko tednov. V tem času se javnost takozvanih demokracij ni toliko bavila z vojaškimi dogodki, pač pa s političnim natezanjem v Moskvi. Zlasti za angleško javnost, ki je vsak hip računala z odločilnim uspehom boljševiške ofenzive, je bila moskovska konferenca lepa kost, ki jo je glodal londonski tisk po mili volji. Med tem časom pa je učinek moskovske konference le nekoliko obledel, zato so si hitro izmislili novih sestankov. Za tiste, ki poznajo pravi smisel anglosaške agitacije in blefiranja, ni bilo tedaj nič novega, da je sporočila angleška agencija Reuter 30. novembra iz Lizbone svet pretresujočo vest, da sta se na tleh egiptovske prestolnice sestala Churchill in Roosevelt z maršalom Cankajškom in njegovo soprogo. To pa še ni vse! V isti sapi poroča Reuter, da sta se Churchill in Roosevelt podala v Iran, kjer se bosta sestala s Stalinom. Upi sovražnega tabora so padli na termometersko ničlo. Razpihati je treba balonček sovražne agitacije. V ta namen so se sestali v Kalru in se sestajajo v Iranu. Več mesecev se je govorilo v sovražnem taboru, da se bo sestal trio demokratsko-boljševiških diktatorjev in da se bo Stalin vendarle vsedel z Rooseveltom in Churchillom k eni in isti mizi. Zmešnjava v sovražnem taboru je zares priklopela do vrhunca, sicer se kaj takega ne bi moglo zgoditi. V sovražnem taboru potrebujejo take injekcije, da bi preprečili zlom živcev. Novi sestanki so samo siguren znak, da potrebuje zlasti anglosaški del sovražne koalicije novo reklamo, kakor je nemški narod ne pozna in jo radi tega tudi odklanja. Nemški narod se dobro zaveda, da odločitve v tej vojni pod nobenim pojmem ne bodo izzvale konference, temveč samo orožje. Tisti časi, ko je Wilson s svojimi 14 točkami zameglil oči nemškega naroda, so enkrat za vselej minili. Nemški narod se zaveda, da mu v tej gigantski borbi ne preostane nič drugega kot borba do zadnje odločitve. V tej zavesti ne bodo Nemčije in nemškega naroda omajali z nikakimi komunikacijami o sestankih, ker je sleherni Nemec trdno

Nemčije tudi lakota ne bo premagala!

Iz govora Oberbefehlshaberja Backeja k pridelovalni bitki v petem vojnem letu

Minule nedeljo je na nekem ljudskem shodu v Berlinu govoril vršilec poslov Reichministra za prehrano in kmetijstvo ter Reichsbauernführerja, Oberbefehlshaber Herbert Backe, o nalogah pridelovalne in oddajne bitke v petem vojnem letu.

Njegova izvajanja so dosegla višek v ugotovitvah, da se Nemčije tudi na koncu četrtega vojnega leta ni moglo z gladom premagati. Naši napretki se vojne za kruh izgubili, predno je padel prvi strel v tej vojni. Pri nas je, kakor vemo, v predvojnih mirnih letih pridelovalna bitka

prepričan, da je izid te borbe odvisen samo od obramba na bojnih poljanah in ne na konferenčnih mizah.

V svetu z nove sleparske agitacije sovražnega tabora se pa moramo — hote ali nehoti — povrniti k vlogi, ki jo igrajo v tem taboru takozvane emigrantske vlade. Dovolj smo se že razpisali o tem, kako sta Churchill in Roosevelt potrdila obljubo, dane malim narodom v takozvani Atlantiki izjavi. Moskovska konferenca je radikalno in brutalno pomedla z vsami upi, ki so jih morda še kje gojili »predstavnik« malih narodov glede vrnitve njihove »suverenosti in njihove samoodločbe«. Sedaj je tudi namestnik državnega tajnika za zunanje zadeve, Berle, v Kniovilki avtoritativno izjavil, da se Zedinjene države z ostrino na Sovjetsko Unijo ne marajo vmešavati v evropske zadeve. Po poročilu washingtonskega dopisnika lista »Aftontidningen« se je Berle namreč bavil s položajem emigrantskih vlad in je med drugim izjavil, da te vlade po vojni ne morejo zahtevati zase nikakšno vlažno oblast. Voditelji »podzemnega odpora« bodo po njegovih besedah kot predstavitelji »bože se mase« zahtevali, da se upošteva njihova želja. Zedinjene države pa morajo imeti zaupanje v te mase ter jim prepustiti svobodno izbiro vlažne oblike. Iz povedanega je jasno razvidno, da Amerikanci pač tolerirajo kakega habsburškega nadvojvodo, razne razkralje in emigrantske vlade, da se pa nikakor ne bi hoteli zameriti moskovskemu eksponentom. Potemtakem je Tito važnejša postavka v ameriških političnih računih kot pa razkralj Peter. Emigrantske vlade so torej doigrale svojo vlogo in v zaslednih delih Jutne Italije se pod anglo-ameriško okupacijo bogotno širi komunistična kuga. Kakor Anglija, tako se je tudi Amerika brezpogojno uklonila zahtevam Moskva, ki hoče imeti vso Evropo s svojih krvavih krepiljih. Nemška vojska bo pa skrbelo za to, da se ti židovski naklepi plutokratsko-boljševističnih oblastnikov nikoli ne bodo uresničili.

Naše poročila o veliki slami, ki je pomorila vse jesenske upe sovražnega tabora, pa ne bi bilo popolno, ako ne bi omenili londonskih upov glede terorističnega letalskega napadovanja na Nemčijo. Vsa Anglija se je veselila »uspehov«, ki so jih »izvojevali« letalski gangsterji z ubijanjem civilnega prebivalstva in uničevanjem civilnih ciljev. To veselje je skalo dejstvo, da so izostala poročila o zlomu nemške vojne morale. Istočasno se je začela oglašati slaba vest Anglije, in pa tudi strah pred nemškim maščevanjem. Iz londonskega tiska je namreč razvidno, da Angliji že razmišljajo o neizogibnosti nemškega povračila. Nervoznost angleške javnosti je še tako velika, da hitijo hti zagotavljati, da javnost lahko »z velikim mirom« pričakuje napovedano sovražno bnenadenje. Londončani sledijo tudi klicu svoje slabe vesti, da bolj kot doslej hitijo v zaklonišča, kadar se pojavijo nad Londonom nemška letala. Ljudje v Angliji se zavedajo, da bo sledil nemški protudarec. Nikdo ne manjšuje nevarnosti, ker se javnost zaveda, da bodo Nemci prej ali slej izvedli svoje načrte. Negotovost, ki leži kot nekaka mora na vsem javnem življenju Anglije, pa ne slabša samo razpoloženja, temveč tudi praktične napore naših sovražnikov.

tako dvignila produkcije živil in kmetijskih surovina, da je uvedba vojnega gospodarstva s priznanimi omejitvami osigurala našo samooskrbo.

Parole pete vojne pridelovalne bitke ostanejo iste, kakor smo jih imeli doslej. Gledanje v preteklost ugotavlja, da se je lani v glavnem ze-

risane naloge izvršilo ter doseglo željeno uspeha. Neuspehi, v kolikor smo jih imeli, je pripisati neugodnemu vremenu. Kmetovalec va, da je treba s takim možnostmi vedno računati. Kljub temu se pa mora vedno strogo držati postavljenega pridelovalnega načrta.

Še več krompirja!

Prva naloga je, da se ploskev za gojitev okopavin ne zmanjša, temveč celo poveča na račun tistih okopavin, ki niso zmožne za tržišča, kakor so n. pr. krmilna repa, kolerabica in letna žita. Te je potrebno, ker prehaja Evropa v svoji prehrani od živalske na rastlinsko prehrano. Sej prizna spreminjanje rastlinskih prehranjevalnih sredstev v živalske pridelke ali meso pri pitju svinj samo 25, pri perutnini pa celo samo 10 odst. rednih vrednosti, ki jih vsebujejo uporabljena krmilna sredstva. Tako je postal krompir temeljno prehranjevalno sredstvo. S tem je izključeno vsako omejevanje v gojitvi krompirja, in to tem-

boj, ker je krompir razen toga še važna surovina za industrijo, ki ga prideluje ter glavno krmilo za reje svinj in pridelovanje svinjskega mesa in svinjske masti.

Ne samo pridelovanje krompirja, tudi gojitev sladkorne pese in sladkorne krmilne pese se mora povečati. Mi vemo, da se pri pitju svinj lahko prišteje del krompirja, če ga nadomestimo s sladkorno krmilno peso. Ker uspeva sladkorna krmilna pesa v težkih zemljah, kjer se je tudi goji, ter prinaša večji donos kakor krompir nam gojitev iste prinaša dodatna krmila in krmila za pitje.

Ohranitev dosedanjih ploskev krušno-žitnih njiv

Pri bodočem razvoju v še bolj izrazito prehranjevanje z rastlinskimi prehranjevalnimi sredstvi, bo igral kruh poleg krompirja odločilno vlogo. Radi tega je treba ohraniti dosedanje ploskve krušno-žitnih njiv. Povečanje okopavinskih nasadov ne sme iti na račun krušnega žita, temveč se lahko skrčijo njive tistih rastlin, ki so na tržišču v bolj malem odstotnem razmerju, ali pa nikakor zastopane. V tem primeru torej na račun krmilnega žita.

Intenziviranje gojitve sočivja

Ker smo v zadnjih letih povečali ploskve za gojitev sočivja, ne gre sedaj toliko za povečanje ploskve, zakor za intenziviranje gojitve.

Sedjanstvo je v minulih zimah hujo trpelo. Sedaj se ga mora z novimi metodami in gojitvijo nizko-čebelnih sodnih dreves obnoviti. Pa tudi vinarstvo je deležno primernege pospeševanja, ker sledi v vojnem času kot dodatni prispevek k izdelovanju sočivja in drugih poljskih pridelkov.

Maslo - najvažnejši vir masti

Kljub uspehom, ki jih imamo z gojitvijo oljaric, predstavlja maslo najbolj važen vir masti. Geslo, da bi se nadaljevalo mleko pridelovalno bitko, se je vzorno izvršilo. V bodoče je treba pridelovanje mleka še bolj dvigniti in intenzivirati. Za to je potrebno, da se izvede vse, produkcijo pospešujoče ukrene, zniža potrošnjo neposnetega mleka za lastno uporabo na najnižjo mero, predvsem pa, da se odda do sleherne kapljice vse mleko mlekarnam.

Več svinj, manj malih živali

Vašna in nujna zahteva prehranjevalnega gospodarstva je, da se vzdržuje stanje svinj kakor koli je. Svinjereja je odvisna od povečanja krmilne baze in poseganja v stanje goveje živine. Letos se je prvič izdalo tozadevna navodila, kolike zahteva Reich kot najmanjšo storitev na tem področju. Nikdo pa naj se ne veže na stari, prvotni navade pitanja svinj, ne da bi premišliti, da na kmetijah še dodatni viri krme. Ena od teh je brezdvomno omejevanje reje malih živali. Vsako se mora zavedati, da je v petem vojnem letu važnejše, pitati svinjo, da se omogoči porci, ki jih predpisujejo karte za meso, kakor pa rediti perutnino, pitati kunce itd. Medtem ko je vojna uničevala stanje živine, je število malih živali naraslo na dva do petkratno število. Dodatna krmila je možno dobiti iz preureditve pitanja, če krmilna sladkorna pesa ali sladkorna pesa nadomestita krompir. Od začetka pomladi je zelena krma na razpologo za pitanje svinj, razen tega se lahko marsikateri centner ovsa odvrzame konjem ter da svinjam

Kar se tiče gojitve oljaric, se morajo tozadevni nasadi povečati zopet za kakih 10 tisoč hektarjev. Nemško kmetijstvo je dosedanjim poročam po povečanju tako vojno sledilo, da bo sedanja naloga, ki glasi na gojitev na 600.000 hektarjih, ravno tako izvršilo, kakor je izvršilo lentskoletno nalogo. Odločilno k temu je še, da posevki oljaric ne jemljejo ploskve za gojitev zelenih krmil, ker se iste takoj po letvi oljaric uporabijo za setev zelenih krmil.

Naloga, ki so tu naštet, in jih je treba izvršiti v letu pridelovalne bitke, ki stoji pred nami, stavlja zopet ogromne zahteve nemškemu kmetovalec prebivalstvu obojega spola, posebno, če zahteva vojaka nove delovne moči kmetijskega gospodarstva. Vrzeli, ki bodo na ta način nastale, morajo zmagaliti ojačene vpostavitve pomoči skupnosti in sosedine, skupne vpostave kmetijskih strojev ter v mnogih krajih uveljavljena prostovoljna zamenjava izkoriščanja zemlje.

Meredajna je storitev tržišča

Za zadovoljivo preskrbovanje naroda ne zadostuje samo pridelovanje, odločilna je storitvena zmožnost kmetij za tržišča. Pri tem se ne sme pozabiti, da je pravočasno dobavljanje živil kljub vsem težavam tisti faktor, ki mu gre zaupanje v današnjem boju. Zato se mora kmetijstvo zavedati svoje velike odgovornosti in vsak kmetovalec mora biti ponosen, da se je dosedanja oddaja izvrševala redno in zadovoljivo in da ostane ta morala tudi odeslej na leti višini.

Da se je ravno v minulem letu aktiviralo delo Reichsamt-a NSDAP für das Landvolk, se je zgodilo radi tega, da se zanesa fanatično volje starih nacionalsocialistov v sleherno kmečko hišo. Istočasno se je razleglo kmečko poklicna vzgojevanje, ker bi bilo sicer vse naše delo zastoj, če nemška mladina ne bi našla pot nazaj v kmetijstvo. Danes je v tem najbolj viden uspeh v sklopu 50odst povečanem številu učnih mest za podoben delo, v 60odst povečanju učnih mest za domačinska dela, v 13odst za kmetijske-gospodarska dela in v 47odst za hišno-gospodarska dela.

»Ako sovražnik misli, da bo z uničenjem naših mest odločilno zadel nemško kulturo, se temeljito moti. Nemška kultura korenini v kmečkem ljudstvu. Novi red kulturnega življenja bo pa svoj

Druck und Verlag: Marburger Verlags- und Druckerei-Ges. m. b. H. — Verlagsleitung: Egon Baumgartner. Haupt-schriftleiter: Friedrich Golob, alle in Marburg/Druck. Redaktions-

Zur Zeit für Anzeigen die Preisliste Nr. 1 vom 10. April 1943 gültig. Anfall der Lieferung des Blattes bei höherer Gewalt oder Betriebsunterbrechung gibt keinen Anspruch auf Rückzahlung des Bezugsgebührens.

Zatemnitev od 5. do 11. decembra 1943 od 16.45. do 7. ure!

Transocean-Scherl-Autoflex.

Reichsminister Dr. Goebbels empfing Soldaten eines Infanteriestoßtrupps, die unmittelbar aus den vordersten Gräben der Ostfront ins Reich gekommen sind, um verschiedene Wehrrückbildungslieder der Hitler-Jugend zu besuchen. Der Minister begrüßte die mit den höchsten Auszeichnungen des Nahkämpfers geschmückten Frontsoldaten, an ihrer Spitze Ritterkreuzträger Oberleutnant Romeike.

Borbe na vzhodu v znamenju nemških protinapadov

Strahovite izgube sovjetov v kijevskem področju — Težki boji v področju Gomela
Sijajno držanje nemških čet v vseh odsekih fronte

V svojem poročilu z dne 25. novembra je nemško vrhovno poveljstvo uvodoma omenilo dejstvo, da so se razvijali boji na vzhodni fronti kljub slabemu vremenu z nezmanjšano srditostjo. Po istem poročilu se je ponesrečilo več sovjetskih sunkov proti mostišču Kerzon. Nemške čete so preteklo sredo tudi na mostišču Nikopol in v velikem loku Dnjepra v trdih bojih odbile vse sovjetske napade. Južno od Kremenčuga je uspelo sovražniku vdreti v naše postojanke z močnimi pehotnimi in oklopnimi odredi. Pri tem je bila v protisunku uničena neka sovražna skupina s številnimi tanki in topovi. Zapadno od Kijeva je pridobival nemški napad ob stalni zavrnitvi sovražnih protinapadov polagoma na terenu. Nemške čete so v teh bojih uničile ali zaplenile v teku štirih dni 199 tankov, 554 topov vseh vrst, 300 strojníc in metalcev min ter 166 motornih vozil. Sovjeti so imeli izredno visoke in krvave izgube. Izgubili so tudi mnogo ujetnikov. V področju Gomela so se medtem nadaljevali srđiti boji. Severozapadno od Nevela so pa dobro napredovali nemški protinapadi.

Iz petkovega poročila izhaja, da so nemške čete odbile sovjetske napade ob mostišču Nikopol in ob velikem loku Dnjepra. Južozapadno od Kremenčuga je izgubil sovražnik v četrtek 112 tankov. Pri Čerkasovem, zapadno od Kijeva in pri Korostenu so se izjalovili številni sovjetski

napadi. V gomelskem področju med Dnjeprom in Pripjetom so se medtem menjavali hudi boji. Nemške čete so mesto Gomel, ki je bilo že dalje časa v prvi bojni liniji, izpraznile po temeljitem razrušenju. Severozapadno od Nevela so vrgli naši grenadirji sovražnika iz številnih občin ter uničili pri tem deset tankov.

Po sobotnem poročilu so se ob mostišču Nikopol ter v velikem loku Dnjepra razbili obnovljeni sovjetski napadi. Sovražnik je pri tem izgubil zopet 151 tankov. V prostoru Čerkasova so se odigrali hudi boji. Zapadno od Kijeva in pri Korostenu so se zrušili v nemškem ognju številni sovjetski napadi. Zapadno od Gomela in južozapadno od Kričeva so se odigrali težki boji s prodirajočimi sovražnimi skupinami.

Iz poročila, izdanega v nedeljo, dne 28. t. m., je razvidno da so nemške čete izrgale sovražniku mimogrede izgubljeno višino pri Perekopu. Nemško letalstvo je odlično posegalo v boje pri Perekopu in Kerču ter je sovražniku prizadejale občutne izgube. V mostišču Nikopol in v velikem loku Dnjepra so se v soboto odigrali težki obrambni boji. Južno od Kremenčuga in pri Čerkasiju je vdrl sovražnik ter zadel ob silovite

nemško obrambo. Boji so se razvili tudi zapadno od Kijeva. V korostenskem področju so izvojevale nemške čete lep uspeh. V večdnevni bojih so namreč obkolile močne sovražne sile in jih uničile. Sovražnik je pretrpel zelo krvave izgube. Beležili so številne sovjetske ujetnike in zaplenilo 59 topov in mnogo drugega orožja in materiala. V gomelskem področju so boji nekoliko ponehali, južozapadno od Nevela pa so nemške čete izrgale sovjetom ob zavrnitvi protinapadov več vasí.

Na perekopski ožini se je izjalovilo po poročilu z dne 29. novembra več sovražnih napadov, ki jih je izdatno podprla sovjetska artilerija. Na nikopolskem mostišču in v velikem loku Dnjepra je sovražnik napadal na dosedanjih težiščih z močnimi silami, dosegal pa je samo nekaj lokalnih vdorov, ki pa so bili tekoj zamašeni. Sestreljenih je bilo pri tem 117 sovjetskih tankov. Južno od Kremenčuga je sledil napad sovražnih strelskih divizij. Ti napadi so bili zavrnjeni, narkar so nemške čete izvedle svoje protinapade. Srditi boji so se nadalje odigrali v področju Čerkasova, Kijeva in Korostena. Zapadno od Kijeva so nemške čete izvedle uspešen napad. 27. in 28. novembra so Nemci na južnem odseku vzhodne fronte zbili 72 sovjetskih letal. Šest lastnih letal se ni vrnilo. V gomelskem področju so medtem vzplamtehi novi boji. Silno blato in rastoči sovražni pritisk zahtevata od naših čet, ki dajejo žilav odpor, tudi pri protisunkih največje storitve. Južozapadno od Smolenska so bili sovražni napadi zavrnjeni v bojih deloma od moča do moča. Nemški lokalni uspehi so nadalje za beleženi južozapadno od Nevela. In sicer kljub terenskim in vremenskim neprilikam.

Po poročilu z dne 30. novembra so se izjalovili sovražni sunki proti nemškim postojankam v perekopski morski ožini. Medtem, ko so boji ob nikopolskem mostišču in v velikem loku Dnjepra 29. novembra nekoliko ponehali, so beležili močnejše sovjetske napade pri Krivem Rógu in pri Kremenčugu. V uspešnem protinapadu so nemške čete uničile ali zaplenile 30 topov. Menjajoči se boji so se stopnjevali glede srđitosti pri Čerkasovem. Zapadno od Kijeva so Nemci izvojevali več lokalnih uspehov. V področju Kijeva in Zitomira so nemške čete in Waffen-SS pod vodstvom Generaloberst-a Hoth-a zaustavile sovražne armade ter jih v protinapadu vrgle proti vzhodu. V času od 9. do 26. novembra so izkubili sovjeti nad 20 tisoč mrtvih, 4800 ujetnikov, 603 tankov, 1503 topov, 1042 strojníc, 275 metalcev min in 554 protitankovskih pušk. Pri Gomelu so se medtem nadaljevali težki boji. Južozapadno in zapadno od mesta so nemške čete zaustavile sovražnika v trdih bojih. Severno od Gomela so se zrušili sovražni napadi. V učinkoviti obrambi in v silovitih nemških protisunkih je imel sovražnik izredno občutne izgube.

1. decembra so sporočili, da je bilo v nikopolskem mostišču le omejeno bojevniško delovanje. V istem času pa so nemške čete v velikem loku Dnjepra zavrnile silovite napade sovjetov. Pri Čerkasiju so izvedle nemške čete ob izdatni podpori letalstva svoje protinapade. V srđitih bojih je bila obkoljena in uničena neka sovražna skupina, druga pa obkoljena. V gomelskem področju je ojačil sovražnik svoj pritisk med Pripjetom in Berezino. Pri Kričevu so se izjalovili sovražni napadi. Zapadno od Smolenska so obnovili sovjeti ob avtomobilski cesti svoje vdorne napade, ki so pa bili zavrnjeni. Pri Nevelu so Nemci vrgli sovražnika iz nadaljnjih sektorjev.

Težka bitka v dolini Sangro

Angleški napadi v Južni Italiji zaustavljeni - Velike sovražne izgube v Južni Italiji

Na južno-italijanski fronti je bilo pretekli četrtek v splošnem mirno. Nemško letalstvo je v noči na 25. november težko bombardiralo pristaniške naprave in ladje v La Maddaleni in Bastiji. Sovražnik je bombardiral neka naselja v Južni Franciji, kjer je imelo prebivalstvo znatne izgube.

Angleški bombniški odredi so v noči na 26. t. m. izvedli terorističen napad na Frankfurt am Main, Offenbach ter na nekaj drugih krajev področja Rhein-Main. Zbitih je bilo skupno 25 anglo-ameriških letal. Nemška letala so v noči na 26. november bombardirala cilje v Londonu in Dovru.

Po sobotnem poročilu je bilo v Južni Italiji mirno. Nemška torpedna letala so izvedla pred alžirsko obalo uspešen napad na neko sovražno spremeljavo. Potopila so dvoje rušilcev in tri transportnike s skupno 38.000 brt. Poškodovala pa so dvoje nadaljnjih rušilcev ter dve drugi ladji. Hud nočni napad nemškega letalstva je veljal sovražnemu oskrbovalnemu oporišču Napulj. — 26. novembra so ameriški bombniki izvedli terorističen napad na Bremen, kjer so razdejali več bolnišnic, zavetišč in kulturnih domov. Nemška obramba je po dotedanjih poročilih uničila 41 sovražnih letal. 13 drugih ameriških letal so zbili nad zasedenim zapadnim ozemljem.

začetek moral vzeti v nemški kmečki kulturni moči ki je pravadnega izročila.

Oberbefehlsleiter Backe je zaključil svoja temeljna izvajanja s sledečimi besedami: »Nemško podeželsko ljudstvo! Podaj se zopet na svoje delo, misli na svoje brate, može in sinove, ki prenašajo tam zunaj najhujši boj z neprimerno pohtivovalnostjo. Doselej je pridelovalni bitki doseženi uspehi so edinstveni ter bodo v bodočnosti nagrajeni. Priznanje, ki ga je naše delo bilo deležno od strani Führer-ja, je naš ponos ter pomeni hkrati obveznost, za še večje in uspešnejše delovanje. Podeželsko ljudstvo je bilo vedno ponosno, da je Führer-ju lahko stavilo na razpolago najboljše bataljone za naskok: Führer se lahko kakor doslej tudi odslej zanese na podeželsko ljudstvo.«

Angleški bombniški odredi so v noči na soboto bombardirali Stuttgart in Berlin. Obramba je zbila 39 angleških bombnikov. Tako je izgubil sovražnik v 24 urah nad Nemčijo in zasedenim zapadom 93 letal, večinoma štirimotornih bombnikov. V noči na 27. november so Nemci bombardirali London.

V nedeljo so sporočili, da je nekoliko oživel bojevanje na vzhodnem sektorju južnoitalijanske fronte. Na ostalih delih je bilo le obojestransko živahno artilerijsko delovanje. V področju Sredozemskega morja so 26. in 27. novembra zbili 12 anglo-ameriških letal.

29. novembra je prispela vest, da je porinil sovražnik v vzhodnem delu južnoitalijanske fronte močne skupine do nemških postojank v dolini reke Sangro. Angleške skupine, ki so dan poprej vdrle v nemške postojanke, so bile v pritisunku vržene na svoja izhodišča.

30. novembra je sporočilo nemško vrhovno poveljstvo, da je pričel sovražnik po siloviti artiler-

ijski pripravi pričakovano ofenzivo proti vzhodnemu krilu naših čet, v dolini Sangro. Razvili so se težki boji. Pred alžirsko obalo je bila 26. novembra potopljena še neka četrta velika ladja, tako, da je sovražnik izgubil skupno štiri transportnike s 50.000 bрт. Ameriški bombniški odredi so 29. novembra bombardirali Bremen, kjer je bilo škode in žrtev. V srednjih letalskih bojih in s pomočjo flakartilrije so zbili 33 sovražnih letal, med njimi več štirimotornih bombnikov. Nemške podmornice so v Atlantiku, Sredozemskem in Črnem morju potopile osem ladij s 36.000 bрт., dva rušilca, eno fregato in eno podmornico. Lahka sovražna križarka je bila poškodovana s torpedom.

V srednjem odseku južnoitalijanske fronte so se po poročilu z dne 1. decembra izjalovili sovražni napadi proti našim višinskim postojankam. Na vzhodnem delu pa je nadaljeval sovražnik svoje težke napade. Nemške čete so te napade zaustavile v krvavih bojih. Zamašile so tudi nekaj kilometrov globok vdor.

V novembru sta nemško letalstvo in mornarica potopila 38 transportnih ladij in parnikov s skupno tonažo 306.900 bрт. 27 transportnikov in ladij s skupno tonažo 176.000 bрт. je bilo tako težko poškodovanih, da je računati s potopitvijo mnogih teh ladij. S torpedi je bilo zadetih 19 ladij z okrog 90 tisoč bрт. Potopljenih je bilo nadalje 14 rušilcev, 1 fregata, 1 korveta, 3 podmornice in 6 hitrih čolnov. Težko poškodovanih je bilo: 1 lahka križarka, 6 rušilcev, 4 podmornice, 4 hitri čolni in 5 stražnih ladij.

Kampfraum Süditalien

Weitbild-Gliese

Smrtna kazen za ljudskega škodljivca

Dvainštiridesetletni vdovec in tesar Franz Hois iz Negaua, Kreis Luttenberg, se je moral zagovarjati pred izrednim sodiščem v Graz-u, ker je v zadnjih dveh letih izvršil na Spodnjem Štajerskem 13 tatvin.

Obtoženec, ki je bil že enajstkrat predkaznovan, je vse tajil. Trdil je, da je stvari, ki so bile najdene pri njem in pri njegovih svojcih, in so po izjavi prič izvirale iz tatvin, kupil od neznanih ter zanesljivih oseb, ki so mu te stvari ponudile v odkup po železniških postajah in gostilnah. Ker je pri svojih tatvinah iskal v prvi vrsti gonilno jermenje, krožne žage, oblačila in podobno blago, ki ga primanjkuje, je bila njegova obramba bolj malo verjetna; v nekaterih primerih je pa popolnoma odpovedala. Tako je n. pr. obtoženec trdil, da je v jeseni leta 1942, neko obleko štajerskega kroja dobil od njemu neznanega kmeta kot odškodnino za delo, akoravno je bila dotična obleka lastniku ukradena šele maja 1943.

Sodišče se je na podlagi izvedenega dokaznega postopanja prepričalo, da je bil obtoženec v vseh 13 primerih sam krivec in ga je z ozirom na njegove mnogoštevilne predkazni, mnoge in deloma težke nove tatvine, kot nevarnega, nepoboljšljivega zločinca iz navade, obsodilo na smrt. S tem je ljudska skupnost osvobodena ljudskega škodljivca.

PAZNE VESTI

□ Dr. Mile Budak upokojen. Bivši hrvatski zunanji minister dr. Mile Budak je bil na lastno prošnjo razrešen položaja zunanjega ministra ter stavljen v stanje pokoja. Naslednik Budaka je dr. Stjepo Perić, ki je bil doslej poslanik in opolno-

močen minister v Sofiji. Novi zunanji minister je doma iz Stena pri Dubrovniku ter je bil odvetnik v Dubrovniku.

□ Nedić o Anglo-Amerikancih. Ko so v Nišu pokopali žrtve anglosaških bombnih napadov, je po radiu govoril ministrski predsednik Srbije general Nedić. V svojem govoru je naglasil, da je srbski narod sedaj gotovo spoznal vso nezvestobo in nesramnost angleške politike. Za Anglijo in Ameriko pomeni srbski narod ravno toliko kakor pleme črncev v Afriki. Anglo-Amerikanci bi bili hladnokrvno pripravljeni, izročiti srbski narod Stalinovim azijskim tolpom.

□ »Hudim časom gremo nasproti.« »Daily Express« poroča, da je izdal ameriški urad za oborožitev svarilo na naslov ameriškega prebivalstva. Ob priletku tretje vojne »plava« ameriško prebivalstvo, kar se tiče oblačil, »še vedno v masti«, toda »vlada ne more obnavljati te masti«. Svarilo pravi na koncu: »Hudim časom gremo nasproti...«

* Führerjeva darila. Vrhovno poveljstvo je izdalo sledeča naknadna določila o izdajanju Führerjevih daril. Führerjevo darilo dobi vsak, ki ima tozadevno oznako v disciplinarnem in službenem seznamu od strani svojega predpostavljene in prekorači po 15. oktobru za to določeno frontno mejo. V kolikor eden ali drugi takega darila ni sprejel, lahko po svojem povratku iz dopusta predlaga izročitev istega svojim najbližjim svojcem. Predpostavljeno pošlje potem sprejemno pooblastilo v domovino. Z istim se potem lahko prevzame živilske karte za frontne dopustnike in 10 RM denarja. Ta darila niso vezana na politični dopust, ter se lahko izdajajo tudi pri drugih dopustih. Akcija Führerjevih paketov 1942—1943 se pri tem ne upošteva. V kolikor odhajajo ranjenci in bolniki v lacarete ozadja, se oznako za

sprejem darila dobi pri šef-zdravnikih. Führerjevo darilo dobijo tudi na frontnem področju delujoči člani DRK, osebne enote lacaretnih vlakov in gradbenih vlakov, v kolikor so posade oborožene sile. Darila lahko dobijo tudi pripadniki dobrovoljnih odredov ter zaščitno moštvo ter tisti, ki so voljni pomagati, če dobijo dopust skupno s kakšnim pripadnikom nemške oborožene sile, ter preživijo istega v njegovem družinskem krogu.

* Vestna zatemnitev je v interesu vseh. Kjer je luč, tam je življenje. Kjer je življenje, tam so tovarne, kmetije, hlevi — kratko, premoženja — Sovražna letala pa hočejo ravno to uničiti. Ponoč je vsaka svetloba, tudi prižiganje užigalice, vidna kilometre daleč, še dalje pa svetloba, ki uhaja iz sobe. V interesu vseh in vsakega je, da očuvamo naše premoženje. Zato pa ne smemo sovražniku nuditi živ, temveč dobro in v redu zatemnjevanja.

* Rekord deklic pred dečki. Dozdaj je bilo v Marburgu povprečno več dečkov rojenih kakor pa deklic. To pot pa so deklice prvič odnesle neverjeten rekord: 65 deklic proti le 36 dečkov — torej skoro polovico več deklic kot dečkov.

* Ljudsko gibanje v Marburgu. V drugi polovici meseca novembra je bilo Standesamtu prijavičenih: 101 rojstev (zadnjič 92), od teh 36 dečkov (zadnjič 46) in 45 deklic (zadnjič 46); dalje 44 smrtnih slučajev (zadnjič 42), od teh 21 moških (zadnjič 23) in 23 žensk (zadnjič 19). Na Standesamtu poročenih je bilo 28 (zadnjič 30).

* Ne pošiljajte božičnih in novoletnih voščil Reichsminister für Volksaufklärung und Propaganda ter Reichspostminister sta razglasila: »Z ozirom na posebne zahteve vojne in veliko delo pošte, ki jih ima s pošiljanjem vojno poštnih paketov, mora tudi letos izostati drugače običajno razpošiljanje božičnih in novoletnih voščil. Ljudstvo se tem potom poziva, da te želje v največji meri upošteva ter pošte ne obremenjuje z voščili kakor je to možno v mirnem času. Letos naj zadostuje, če se pošlje voščila samo sorodnikom in najboljšim prijateljem, da se za praznike razbremenijo poročevalska in prometna sredstva.«

* Božična izredna dodelitev živil. Pri razdelitvi živilskih kart za 57. periodo se bodo izdale tudi božične izredne živilske karte rjave barve. Dopustnikom, ki so se do nastopa dopista nahajali v skupnih prehranih, prehranjevalni uradi ne izdajo nikakršnih božičnih kart, ker dobijo dopustniki svoje božične dodelitve v svojih organizacijah, zavodih itd. V slučaju potrebe dobijo popisani zavodi lahko izredne karte za božič v svrhu nadaljnje oddaje, kakor na primer za internate učencev. Dopustnikom Wehrmachta pa morajo prehranjevalni uradi, ako imajo vsaj teden dni dopusta v 57. periodi, izdati božične izredne živilske karte. To velja tudi za varnostne odrede izven Wehrmachta, organizacijo Todt itd. — Izredna božična karta se sestoji iz maličnega odrezka in posameznih odrezkov. Veljavni so od 13. decembra 1943 do 6. februarja 1944, to je do konca 58. periode, 125 gramov masla je kupiti po možnosti pri trgovcu na drobno, kjer se je kupiti tudi zadnji dodelitev masla. Potrošnikom, ki iz opravičenih razlogov niso naročili znate kave in spirituoz, morajo prehranjevalni uradi malični odrezek izredne božične živilske karte ožigosati s pripombo »Ohne Vorbestellung« (Brez prednaročila) ter z uradno štampiljko to potrditi. Posamezni odrezki se odvzamejo pri nakupu od prodajalcev na drobno.

* Nove odredbe. Verordnungs- und Amtsblatt des Chefs der Zivilverwaltung in der Untersteiermark Nr. 33, ki je izšel dne 22. novembra 1943 objavlja sledečih 12 točk: 1. Odredbo o uvedbi zakona o železnih. 2. Odredbo o pobijanju uši na slivah. 3. Drugo odredbo o izvozu, uvozu in prevozu na Spod. Štajerskem. 4. Odredbo o blagovnem prometu na Spodnjem Štajerskem. 5. Določbo o izvedbi odredbe o izvozu, uvozu in prevozu na Spodnjem Štajerskem. 6. Razglas o določbah Reichsführerja **SS**, Reichskommissar für die Festigung Deutschen Volkstums. 7. Splošno določbo Reichsführerja **SS**, Reichskommissar für die Festigung Deutschen Volkstums Nr. 14/IV. 8. Splošno določbo Reichsführerja **SS**, Reichskommissar für die Festigung Deutschen Volkstums Nr. 15/III. 9. Določbo zadevajočo spremembo tržnega reda o mlinskih in pekovski izdelkih. 10. Odlok, zadevajočo vzgojo plemensko zavodno držo. 11. Odlok zadevajočo pregledna taborišča za sprejem v učiteljska. 12. Razglas o preseljevanju hrvatskih pripadnikov iz Spodnje Štajerske in iz zasedenih področij Koroške in Kranjske.

Fronta je skrajšana za 1500 km

Poučni komentarji inozemskega tiska o vojnem položaju — Priznanje sovražnih listov nemškemu vodstvu in hrabrosti nemškega vojaka

Iz Berlina poročajo: Nemške operacije na vzhodni fronti so bile še vedno strateški uspeh. Te mnenje se je že povsod uveljavilo, kar pokaže pogled v inozemski tisk. Tako piše n. pr. madridski list »Informaciones« sledeče: »Skrajšanje nemške fronte od 4500 na 3000 kilometrov je velika prednost, ki se ne da utajiti. Razvoj bojev je dokazal, da nemškemu vrhovnemu poveljstvu ne gre za pridobivanje področij, temveč za uničenje sovražnih armad. Da je nemški vrhovno poveljstvo ta cilj doseglo v rastočem obsegu, dokazujejo ne samo nemška, temveč tudi sovjetska vojna poročila.

Po izpraznitvi Gomela je pisala »Gazette de Lausanne«: »Situacija, kakor jo slika Berlin, je verjetna. Nemška vojska je dobila nalož, da se umakne v svrhu nove grupacije, in to vsakokrat, kadar postane sovražni pritisk premočan. Na ta način se prepreči prodor. Medtem imajo ojačitve časa za prihod in za vzpostavitev položaja. Nikdo ne more oporekati, da je nemški generalni štab mojster v vojskovanju. Na vsem svetu priznavajo sedaj, da nemški generalni štab ni doživel v poletju in v jeseni nikakega poraza. »San Francisco Chronicle« mora ugotoviti: »Nenadni protinapad, ki je vrget soviete preko Zitomira, more biti samo dejanje armade, ki se je umaknila v odličnem redu. Nemški umik na vzhodni fronti je dokaz za vojaško znanje in za vojaški duh, ki bi ga bilo treba zlomiti, ako se hoče zmago omočiti«.

Pod naslovom »Značilna defenziva« piše vojaški

sotrudnik lista »Spectator« (London) sledeče: »Nemško vrhovno poveljstvo vpostavlja v tej resni uri vojne, svoje čete z izredno spretnostjo. Kjer koll grozi v položaju kriza, vržejo Nemci sovražnika nazaj. Tu se je odlikoval zlasti Generalfeldmarschall v. Manstein, ki je odslej vse sovjetske poskuse prodora zavrnil z velikim tehničnim znanjem in odločnostjo na vseh odločilnih točkah. Kar koli so sovjeti zamislili, in kakor so njih relativne rezerve pač velike, dejstvo je, da so se doslej zaman trudili prekositi Manstein-ovo odliko. Nemci se borijo siej kot prej z nezmanjšano disciplino in značilno spretnostjo«.

Levičarsko-radikalni list »Tribune« meni, da je južno-italijanska fronta nekaka uganka, ker se tamkajšnji boji oblikujejo vedno bolj čudno. Ne da bi se podcenjevalo težave, se o anglo-ameriški strategiji lahko reče že sedaj, da je tako napačna, kakor so prorokovali mnogi angleški vojaški opazovalci. Kombinacija obeh generalov Alexander Montgomery je »zelo previdna firma« Vojaški kritik Liddel Hart jo imenuje »tvrška Previdnost & Co.«

Priznanje, ki ga daje tudi sovražni tisk nemškemu vojaškemu vodstvu in nemškemu vojaku, je vredno tem več, ker očituje obenem tudi zavidanje. Nemškega vojaka niso zlonile sovražne ofenzive ne v poletju in tudi ne v jeseni, isto pa velja tudi za sedanjost zimo in za pomlad. Teko odličnemu vodstvu in vojski ne bodo nikdar izbili meča iz rok.

Vojaštvo Velike Nemčije

V času, ko se v vrstah nemškega vojaštva nahajajo tudi Spodnještajerci, bo zanimalo, če našim bralcem podamo kratek opis nemške oborožene sile, ki se ji pravi Wehrmacht.

Kakor znano, se je po svetovni vojni z mirovnim diktatom iz strahu pred morebitno osveto, dne 22. junija 1919 prisililo Nemčijo, da je morala odpraviti vojaško obvezo ter se popolnoma razorožiti. Dovolilo se ji je, držati samo plačano, iz prostovoljcev sestavljeno vojaštvo, ki je bilo mišljeno samo za vzdrževanje miru in reda v notranjosti države in nezmožno v slučaju potrebe braniti od zunanjih neprijateljev ogroženo domovino. To armado je Nemčija v svoji republikanski dobi organizirala tako, da so podčastniki in vojaški služili po 12, častniki pa po 25 let. Nazivali so jo Reichswehr, to je državna bramba, ki ni smela šteti več kakor 100 tisoč mož suhozemske vojske in 15 tisoč mož vojne mornarice z ladjicami za obalno policijsko službo. Prepovedano je pa bilo, imeti letalstvo, podmornice in večje vojne ladje. Z izrazom Reichswehr je bila označena armada in mornarica. Poveljnik Reichswehra je bil Reichspräsident ali državni predsednik.

Po mirovni pogodbi so se seveda tudi zmagovalci obvezali, da se bodo tudi oni popolnoma razorožili. Te obveze pa seveda niso izpolnili. Ne samo da so ostali oboroženi in se polastili po razpuščeni nemški armadi oddanega orožja, temveč so svojo oboroževanje celo stalno večali in izpopolnjevali. S tem so sami kršili mirovne pogodbe. Nemčiji pa letočasno odvzeli težavne obveze, da je, ozirajoč se na te dejstva, pod nacionalsocialistično vlado lahko začela preurejevati svoje vojaštvo.

Tako je prišlo leta 1935. do zakona, ki je obnovil oboroženo silo, uvedel vojaške obveze ter uredil stalež nemškega vojaštva v mirnem času. Postavilo se je primerno število korov in divizij. Nadaljnji razvoj je dal potrebo za izdajanje Wehrgesetz-a ali brambnega zakona, ki je izšel tudi leta 1935. V Ostmarku in na Spodnjem Štajerskem so ti zakoni stopili v veljavo kmalu po osvoboditvi in priključitvi k Reich-u. Imenovani zakon deli oboroženo silo na tri dele: v armado ali suhozemsko vojaštvo, vojno mornarico in letalstvo. Vrhovni poveljnik celokupne oborožene sile je Führer, ki vodi to poveljstvo že od leta 1938. neposredno in osebno, medtem ko se je do takrat s to funkcijo pooblaščalo državni ministere.

Führer je kot vrhovni poveljnik svoje nove oborožene sile postavil za prvega poveljnika ar-

made Generalfeldmarschall-a Brauchitsch-a, za prvega poveljnika vojne mornarice Großadmiral-a Raeder-ja in za poveljnika letalstva Reichsmarschall-a Göring-a. Trenutno ima Führer v svojih rokah združen še po Generalfeldmarschall-u Brauchitsch-u izpraznjen položaj poveljnika armade, s postavitvijo Großadmiral-a Raeder-ja na položaj novoustanovljenega najvišjega vojnomojarskega foruma, ki se mu pravi Generalinspekteur der Kriegsmarine, to je najvišji vodja vsega nadzorstva vojne mornarice; je pa vrhovnim poveljnikom vojne mornarice bil imenovan Großadmiral Dönitz, ki je bil do takrat poveljnik vseh podmornic. To so torej najvišji poveljniki naše slavne oborožene sile.

Kot vojaški štab Führer-ja in poveljujočo oblast imemo takozvano Oberkommando der Wehrmacht (vrhovno poveljstvo oborožene sile), ki mu na čelu je Chef des Oberkommandos (šef vrhovnega poveljstva) in sicer znan Generalfeldmarschall Keitel, ki je našim bralcem iz vojnih poročil in

slik iz vojnih dožanjani že dobro znan. Položaj šefa vrhovnega poveljstva je v ranju Reichsministra. Naloga vrhovnega poveljstva je, da v mirnem času po Führer-jevih navodilih pripravlja obrambo države, v vojnem času pa razen svojih funkcij odločujoče sodeluje v celotni državni upravi. To se pravi, da je štab vrhovnega poveljstva urad, ki opravlja vse funkcije, ki jih je nekoč upravljalo vojno ministrstvo, medtem, ko Tretji Reich nima posebnega vojnega ministrstva.

Novi vojaški zakoni določajo vojno obvezo za vse moške, v vojnem času pa obvezujejo nemško ljudstvo vključno žen k službovanju za domovino. Brambna obveza traja v miru od dovršenega 18. do dovršenega 45. leta starosti. V vojni se pa ta doba lahko razširi na mlajše in starejše letnike. Za častnike veljajo posebna določila, ki omočajo, da se jih lahko poziva k vojakom brez ozira na starost.

Po zakonu je služba pri vojaki »časna služba nemškemu narodu«. Od te službe so izključeni židje, nadalje s težkimi ječami in radi državni sovražnega delovanja obsojeni ljudje ter tisti, ki so za vojaško službo nesposobni. Vojaška služba obsega aktivno službo, ki traja dve leti — v mirnem času navadno od 20 leta dalje — ter iz vojaške službe v stanju dopusta, ki se mu pravi Wehrdienst im Beurlaubenstande. Med slednje se šteje vojaške obveznike po odsluženju aktivne vojaške službe do 35. leta starosti, nadalje nadomestno rezervo (Ersatzreserve) iz vojaških obveznikov do 35. leta starosti, ki niso aktivno služili ter iz domobrambe (Landwehr), ki jo tvorijo vojaški obvezniki od 35. do 45. leta starosti.

Prdepogoj za aktivno vojaško službo je dovršenje delovne obveze, ki je določena z Reichsarbeitsdienstgesetz-om (zakonom o državni delovni službi) iz leta 1935.

Opisano predstavlja kratek vpogled v zgodovino, nastanek in organizacijo nemškega vojaštva ki je kakor znano v vsakem pogledu najbolj sodobno izsolana, pripravljena in upotrebna oborožena sila sveta. Storitve in uspehi, ki jih je ta mlada, po nacionalsocializmu ustvarjena moč nemškega naroda dobojevala v tej vojni, so edinstveni v zgodovini ter najboljši garant za srečen izid vojne ter boljše bodočnost Velike Nemčije.

□ Rimski pozdrav — edini pozdrav nove italijanske vojske. Italijanski minister za narodno obrambo, maršal Graziani, je podpisal dekret, s katerim je uveden rimski pozdrav z dvignjeno desnico kot edini vojaški pozdrav v italijanski vojski.

□ Angleški komunisti zahtevajo preosnove Churchill-ove vlade. Londonski list »Daily Worker«, glasilo angleških komunistov, zahteva popolno preosnovo Churchill-ove vlade. Vojni minister Grigg je skupno z dvema drugima ministroma po mnenju lista »vzjel nezmožnosti in reakcionarstva«.

Alarm bei der Eisenbahnflak.

Wenn das Alarmsignal ertönt, eilt die Bedienungsmannschaft dieser Eisenbahnflakbatterie, oft nur mit Turnhose und Stahlhelm bekleidet, an die Geschütze.

PK-Kriegsber. Zwirner (Sch).

Obmejni kmetje so obiskali Gauleiterja

Lep sprejem gottscheevskih naseljencev iz Spodnje Štajerske v Grazu

Bilo je pozne jeseni leta 1941., ko so Nemci iz Gottschee-ja, sledeč Führer-jevemu klicu, zapustili svoja stara ognjišča ter prišli na Spodnjo Štajersko, kjer so dobili novo zemljo ob reki Savi. V svoji novi domovini bi naj skupno z Nemci iz Besarabije in Dobruđe na jugovzhodu Reicha tvorili obmejno obzidje kot obmejni in obrambni kmetje. Takrat so še bili dobro vidni znaki bivšega gospodarstva na Spodnjem Štajerskem. V očigled socialne nižine, v kateri se je nahajalo kmetijstvo v bivši Jugoslaviji, je bilo vse, kar so preseljenci v svoje novi domovine našli, prav malo razveseljivo. Težave okrog naseljevanja so povečale še vremenske razmere.

Po prvi skrbi, naseljence vsaj za silo opraviti pod streho, je bilo treba nujno začeti intenzivirati kmetijsko produkcijo. Dokler Gottscheevci niso dobili lastnih ognjišč, so pomagali pri vmesnem gospodarjenju potom družbe Deutsche Ansiedlungsgesellschaft. Nato so pa prvič zasadili železo svojih plugov v lastno grudo, posejali in letos prvič želi in pospravljali svoje kmetijske pridelke.

Koliko dela, potu in truda leži za njimi, kdo misli na to? S ponosom gleda vsak na sad svojega dela, v zavesti, da je ta sad za Nemčijo, katere usoda je tudi njegova. Vpostavljeni so bili kot čuvaji in stražniki obmejnega plota Reich-a, in res je usoda kaj kmalu zahtevala, da so se uveljavili. Vstaja, požigi in umori so vsilili onstran meje ter udarjali s svojimi valovi večkrat tudi na njihove domove. V vrstah Wehrmannschaft-a, organizacije Steirischer Heimatbund, so sešli po orožju ter sprejeli ognjen

Der Gauleiter im Gespräch mit den Ranner Wehrbauern.

Aufnahme: Weißensteiner.

krat. Mnogo mladih Gottscheevcev pa stoji že v oddelkih Waffen-SS, in se bojujejo za Reich, ki je tudi njihova domovina. Od slučaja do slučaja poziva Gauleiter gotovo število Gottscheevcev, ki so se s plugom in mečem uveljavili, k sebi na obisk v Graz, da vidijo in spoznajo glavno mesto svojega novega Gau-a.

Nedavno so prišli obrambni kmetje in roko-delci v Graz kot gostje Gauleiter-ja in bili v gradu priščno sprejeti. Prvič so videli Graz. Njihovo veselje nad prijaznim in lepim sprejemom je bilo veliko, veliko pa je bilo tudi njihovo zaupanje. Odkritih misli so pripovedovali Gauleiter-ju o svojem ustvarjanju, delovanju v bliži in na posestvu, in kake težave so morali prebroditi. Gauleiter je tudi razumel, kje jih čevlji tišči. Dobrodušno so iznašali svoje želje, in Gauleiter jim je pomagal tam, kjer je bila pomoč mogoča. Ob zaključku obiska so občutili, da je bilo opaženo njihovo ustvarjanje, njihovo delo in prizadevanje, s katerim hočejo služiti in se zahvaliti Führer-ju.

in naših nasprotnikov, zato je tudi razumljivo, da bomo končno izšli kot zmagovalci.

S primeri iz velikih in močnih časov nemške zgodovine je Führer obrazložil mladim častnikom, da so bile nemške zastave vedno tedaj zmagovite, kadar smo bili napolnjeni z eno samo in neomajeno vero v našo večno Nemčijo. Kakor nekdanj, tako tudi v tej borbi za svobodo in bodočnost Previdnost nemškemu narodu ni ničesar podarila. Vse se mora izvojevati s trdoto sinov na fronti in tudi v domovini z najtežjimi preizkušnjami. Ravno v najbridkejših urah preizkušnje pa gre za to, da možje, ki so poklicani k vodstvu črpaše svojo vero v zmago iz svojega svetovnega nazora in da umejo prenašati to vero s svojim vzgledom in držo na tiste, ki jih vodijo. Častnik mora biti tedaj nosilec politične volje v vojski. Vsak častnik se mora zavedati, da ima tam, kjer stoji in se bori, v svojih rokah zgodovino nemškega naroda in Reicha.

Generalfeldmarschall Keitel je zaključil apel z izpovedjo za Führer-ja. Nato je zaorilo navdušenje iz tisočernih mladih grl.

□ Nova Italijanska republikanska vojska. Rimski radio je oznanil te dni v obrazlagi novega ustroja italijanske vojske sledeče: »Nova republikanska vojska nima nič skupnega s prejšnjo kraljevsko armado«. Dosedanja italijanska vojska je bila dejansko razpuščena z dekretom z dne 7. decembra. Jasno ločitev duhov pa so povzročili dogodki 8. oktobra. Kdor izmed častnikov in podčastnikov bivše armade se ni stavil prostovoljno na razpolago novi republikanski vojski, je bil brez izjeme penzioniran in odpuščen. Častniki in podčastniki so se brez izjeme prostovoljno javili. Častniki naraščajo pa mora služiti počenši od prostaka. V mirnih časih ukazuje vojski minister za narodno obrambo, v vojni časih pa šef generalnega štaba.

Adolf Hitler častniškemu naraščaju

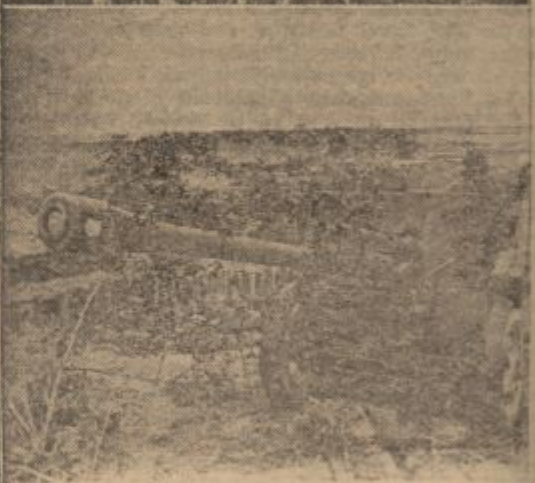
„Narod, ki bo izgubil, konča svoj obstanek“ — „Pričakovati kaj drugega kakor zmaga ali pogin bi bila blaznost“

Iz Führer-jevega glavnega stana so sporočili 29. t. m., da je Führer govoril pred 20.000 mladimi častniki, ki so vredni, da bodo vodili sinove našega naroda v kar največji odgovornosti. Pred mladimi častniškimi naraščajem vojske, letalstva, vojne mornarice in Waffen-SS je utemeljeval Führer vzroke Nemčiji vsiljene vojne. Kakor je Führer izjavil, je to borba za biti ali ne biti, za svobodo in življenje našega naroda.

Führer je dejal sledeče: »Cilj židovskih sil, ki stojijo za britansko politiko, je bil, da s pomočjo provocirane vojne v zvezi s Sovjetsko Unijo, v prvi vrsti iztrežijo Nemčijo ter tako prepustijo Evropo boljševizmu. Ako Nemčija te borbe ne bi mogla izvojevati ze sebe in za Evropo, bi prišlo na naš kontinent barbarstvo stepe. To barbarstvo bi uničilo naš kontinent kot nosilca in vrelce človeške kulture. Da je to končno volje tistih, ki so to vojno začeli in zakrivali, ne prepuščajo glede tega nikakega dvoma. Anglija je mislila da bo — kakor že tolikokrat — s krvjo izsilila svojo staro teorijo o ravnovesju sil v Evropi. Anglija pa je tokrat dejansko samo instrument v rokah tistega tujega pojavnja, ki se že celih 150 let bori v Evropi za nadvlado: mednarodno ži-

dovstvo. To mednarodno židovstvo se je zakrinkalo s krinko angleških državnih interesov, da bi tako lažje razširjalo kugo židovsko-boljševiške revolucije končno v Angliji prav tako kakor tudi v ostali Evropi.

Uničevalne načrte naših nasprotnikov, diktirane od židovskega sovraštva, je konfrontiral Führer z neomajno odločnostjo naroda, v tej svetovno-zgodovinski borbi zmagati z najsrajnejšo vztrajnostjo in zadnjo vpostavo vseh sil. Mladim častnikom je Führer sporočil, da spada k hrabrosti vojaka tudi veroizpoved politično šolanega moža, ki vé, za kaj gre. Ravno v tej strašni borbi mora biti slehernik prešinjen spoznanja, da ne gre samo za vojaški obračun med posameznimi državami, temveč za gigantsko borbo med narodi in plemen. V tej borbi zmaga eden izmed svetovnih nazorov, dočim bo drugi neusmiljeno uničen. To se pravi: Narod, ki izgubi, je končal svoj obstanek. Kdor bi od te borbe pričakoval kaj drugega kot zmago ali pogin, bi bil blaznež. Tudi poslednji nemški vojak mora biti prepričan, da mora končati te okrutna vojna, ki so jo sovražniki hoteli, zakrivali in nam vsilili, samo z nemško zmago. Mi smo osebno in materijelno pod vsakimi okolnostmi v stanju, vzdržati se proti koalici-

PK-Kriegsber. Friedmann und Gollmer (Schl.)

Gefangen und erbeutet.

Immer wieder fallen unseren Truppen bei ihren Gegenstößen in der Abwehrrschlacht im Osten zahlreiche Gefangene und Kriegsmaterial in die Hände. — Unser Bild zeigt oben: Sowjetische Gefangene aus den Kämpfen im Raum nördlich Krivoj Rog. — Unten: Eine an einer anderen Stelle des Frontabschnitts bei einem Gegenstoß in den sowjetischen Stellungen erbeutete Kanone, eine sogenannte »Ratsch-Bum«.

Nemci so vodilen narod

Izveček iz predavanja Gauschulungsleiterja Heinrich-a Heller-ja spodnještajerskim pravnikom

Peložaj vseh živih bitij v naravi določa njihova življenjska sila, zmoglost, način samoodržanja in uveljavljanje v boju za obstanek. Isto velja za človeka, za naroda in plemena. To je božji zakon narave, ki ga kakšno zanimanje iz miro-ljubnih predstav o možnosti in potrebi kakšnega večnega miru ne more spremeniti, pač pa tajivcem določiti propast. Nemški narod je bil že blizu tega, da bi bil postal žrtev takih blodnih misli. Med revolucijo leta 1918. je poskušal samomor — nakar je v zadnji uri vstal rešitelj Adolf Hitler. On je poznal zakone narave ter čutil moč v sebi, da bi postal izvrševatelj nemškega ljudstva in preko tega za nordijsko pleme ali raso.

Nordijska rasa je že tisočletja odločilno vplivala na zgodovino človeštva ter jo oblikovala. Nemški narod si je nordijsko ali sevansko kri najbolj ohranil. Med vsemi evropskimi narodi poseduje najbolj pomembno zgodovino, z največjimi storitvami na vseh področjih in je tudi po številu kljub rojstnim katastrofam v zadnjih desetletjih največji narod v Evropi. Stvarna nedreženost v kakovostnem in količinskem pogledu ga ne opravičuje samo do zahteve vodstva v Evropi, temveč ga obvezuje, da uvede nov red v Evropi, v katerem bodo vsi narodi imeli položaj, ki jim bo odgovarjal po naravnem in zgodovinskem pomenu, velikosti in zmoglosti.

Mirovni diktat v Versaillesu ni nosil nikakšnega računa o stvarnosti Evrope, temveč hotel je je nasilno izpremeniti. Poznavalci naravnih zakonov in zgodovine je moralo biti jasno, da bo nemško ljudstvo, vzdramljeno po Adolf-a Hitler-ju, podvezelo vse, da se po naravnih zakonih temu redu upre in ga spremeni. Z elementarno silo se se potem tudi posebno po letu 1938. preoblikovale evropske razmere. Za Evropo se temeljna načela že jasno zarisana: Evropa je po mnogih stoletjih zopet enkrat zunanjepolitična in vojaška enota. Ravno tako je v gospodarskem pogledu konec notranje-evropske raztrganosti, konkurenčnih bojev pod liberalnimi in nacionalno-šovinističnimi predznamenji. Evropa bo stopila pred druge veleprostore kot avtarkna veleprostorina.

Ta evropska skupnost ne pomeni nikakšnega imperializma, in tudi nikakšnega »eksporta« nekega svetovnega navora. Vsak evropski narod si bo moral sam izdelati svoj notranji, politični, gospodarski in kulturni red po svojih lastnih, plemenitih odgovarjajočih zakonih. Odločilna temeljna misel evropskega reda je ljudski princip, ideja, ki vidi v tvorbi različnih vrst narodov, tvorbo smešano-rasnega evropskega človeštva, ali pa v nastanku neke evropske enotne kulture največjo nevarnost. Krvne ter temu odgovarjajoče kulturne meje in razlike se med vsemi evropskimi narodi morajo ohraniti in ohraniti in še bolj jasno izoblikovati!

Kakor je usodna borba sedanjosti postala prvo veliko dejanje skupnosti za skupne evropske življenjske interese, tako bo bodoča velika skupna naloga vseh evropskih narodov, da iz evropske raznolikosti in mnogoterosti, iz samega sebe, na lastnih, še vedno dalje razvijajočih se posebnih narodnih in državnih telesih zraste Evropa v neko danes še nepredelano veliko skupno bodočnost.

□ Dvajsetletnica turške republike. Dne 29. oktobra so v Turčiji obhajali dvajsetletnico progla-sanja turške republike. Proslavo so otvorili z govorom ministrskega predsednika po radiu. V posloju parlamenta je državni predsednik sprejema čestitke. Med drugim so imeli veliko vojaško parad. Na paradnem prostoru je govoril državni predsednik Ismet Ineni, ki je v svojih izjavah poudaril, da je Turčija v minulih dvajsetih letih napravila velike korake naprej in da upa turški narod v še boljše bodočnost. Vsak Turk je pripravljen — tako je naglasil — na najtežjo vpostavo, če bi bilo potrebno braniti pridobitve domovine. Končno se je govornik še spomnil ustanovitelja turške republike Kemal Atatürka.

Četniki in partizani

Odkar poznamo države in meddržavne spore, ki so se reševali z vojnami, poznamo tudi takozvane prostovoljne ali ilegalne, to je nezakonite bojovnike. Ilegalno vojskovanje je bilo na Balkanu že od nekdaj zelo razširjeno. Balkanski narodi, ki so se dolga stoletja nahajali pod turškim jarmom, so svoje nezadovoljstvo izražali v manjših in večjih bojih ter z ubijanjem državnih organov slabili in izpodkopavali neželjene jim režime. Zgodovina Balkana je bogata na popisu uporov, ki so zahtevali mnogo krvi. Srbom, Bolgarom, Grkom, Albancem, in seveda tudi Hrvatoma je bilo že od nekdaj prirojeno, da so, ko so dorasli, stali več časa s puškami v rokah v planinah in šumah, kakor, pa da bi čuvali ovce in obdelovali svojo zemljo. Da je ta način političnega delovanja bil razen želje po poškodovanju in uničenju neljubih jim oblastnikov vedno povezan tudi z nepoštenim načinom življenja, je umevno. Saj vemo, da niti en edini človek, ki se skriva po gozdovih, ne more dalje časa shajati brez hrane, oblačil, municije itd., če mu prebivalstvo ne nudi pomoči. Tam, kjer se take pomoči prostovoljno ni dobilo, je bil vsak tak bojovnik prisiljen, posluževati se sile ter postati zločinec. Čim več takih bojovnikov, tem večje je bilo število roparjev in nasilnežev, ki so tvorili rak-rano mirmega dela prebivalstva. V Srbiji so tako nastali četniki. Ta označba je bila najbolj v uporabi v svetovni vojni 1914—1918, ker je bilo četništvo v času okupacije Srbije po avstro-ogarskih, nemških in bolgarskih četah, najbolj razvito.

Kakor v prvi svetovni vojni, tako so se tudi pri zasedbi Jugoslavije leta 1941. gotovo manjši oddelki jugoslovanske vojaštva porazgubili po bosanskih in srbskih neprelovnih gorah in gozdovih, nakar so kmalu nato začeli terorizirati prebivalstvo ter najajati zasedbenim oblastem. Pod pretvezo, da jim gre za osvoboditev izpod zasedbe, so se pojavljali pri posameznih hišah in naseljih, kjer so izsiljevali vse, kar so potrebovali za preživljanje. Pri tem so hladnokrvno pokončili tiste, ki se jim niso prostovoljno uklanjali in niso simpatizirali z novim redom. Zažigali so hiše, naselja in vasi. Kjer koli je šlo, so prisilili moške in ženske, da so se jim priključili in jih odvedli med svoje vrste v gozdove. Ker so pri razpadu bivše jugoslovanske armade odnesli in poskrili tudi precejšnje količine orožja in municije, se je v nekaterih predelih gozdovate Bosne, Srbije in Črne gore, pozneje tudi Grčije, nabralo močnejših oddelkov četništva in partizanstva, ki so nahajali po angleških in boljševiških radio-oddajnicah postajali včasih prav drzni in zločinski. Zasedbene oblasti so seveda bile vedno pridno na delu s preganjanjem in uničevanjem teh tolpe, kar je radi neprelovnega gorovja bilo nad vse težavno. Uporniki so nastopali z menjajočo se srečo, skrivajoč se pri tem pred roko pravice ter izginjali zopet v svoja temna gozdna skrivališča. Trčili so pri takih pohodih seveda tu in tam na kakšnega prostovoljca, ki se jim je iz političnih razlogov priključil, kar se je zgodilo pod vplivom sovražne radio-propagande.

Med jugoslovanskimi ali srbsko-nationalnimi uporniki se je nahajalo tudi precej bivših jugoslovanskih aktivnih in rezervnih oficirjev večinoma srbske narodnosti. Med temi je bil tudi polkovnik Draža Mihajlovič, ki se jim je postavil na čelo ter se proglasil za služabnika Londona in Kaira, kamor je pozneje odšel in sedaj živi mali Peter Karadjordjevič in njegova emigrantska vlada brez naroda in brez države. Ta emigrantski odbor je leta 1941. kar po radiu imenoval Mihajloviča generalom in vojnim ministrom v domišljiji, hkrati je pa postal vthovni poveljnik vseh emigrantskih čet iz bivše Jugoslavije. Na to imenovanje je kmalu nato reagiral tudi Stalin, ki je poslal v balkanske gozdove svojega zaupnika kot političnega komisarja in državnega namestnika v osebi Josipa Broza, rodona iz Hrvatskega Zagorja in znanega kriminalnega tipa zagrebške policije. Ta mož je obiskoval sovjetsko politično vzgojo za agitatorje in voditelje ter bil specializiran za Balkan, posebno za področje bivše Jugoslavije. Bralcem »Štajerskega Gospodarja« je znan pod imenom »Tito«. Tito je prevzel organizacijo in poveljstvo upornikov, ki so bolj-

ševiskega svetovnega nazora in jih poznamo pod imenom partizani. Ta rdeči general in državni namestnik Stalina, je kar čez noč postal Mihajlovičev nevaran tekmeč, kar je dalo povod, da so se vršili boji tudi med četniki in partizani. Po posredovanju Londona in Moskve je prišlo večkrat tudi do pomirjenja med obema taboroma, kar se je pa navadno vedno zopet skalilo. Pri vsem tem se sploh ne da opisati, kaj je prebivalstvo radi teh tolpe trpele. Obe vrsti tolpe sta stali pod poveljstvom Londona in Moskve ter bili od tam tudi podpirani z denarnimi sredstvi in mogoče tudi z municije potoma letal.

Da so nemške, hrvatske in deloma tudi madžarske čete v svojih pogonih uničile tekoma let na stotisoče banditov, je znano. Znano je tudi, da so tisti odredi četnikov in partizanov, ki so stali do avgusta 1943 na ozemlju, zasedenem po Italijanih, bili samo v navidezno boju z italijanskimi četami, ker so italijanski generali že dolgo pripravljali za svojega kralja izdajo, ter tolpe ne samo tolerirali, temveč jih celo podpirali, jim dajali orožje, municijo, hrano in ostali vojni material. Skupne pojedine, zabave, parade itd. so bile med voditelji tolpe in italijanskimi generali na področju Hrvatske, Črne gore in Dalmacije na dnevnem redu. Četniški in partizanski voditelji so od italijanskih generalskih poveljstev dobivali celo legitimacije in dovoljenja za svobodno gibanje in udeleževanje na ozemlju, kjer so stale italijanske čete. Vse to je nemškim četam nepopisno oteževalo pobijanje in uničevanje tolpe. Dvojna igra, ki so jo igrali italijanski izdajalski poveljniki, je onemogočila popoln uspeh.

Avgusta 1943 je prišlo do znanega povioma in kapitulacije Italije. Italijanski poveljniki na bivšem jugoslovanskem, albanskem in grškem ozemlju ter v Istri, Trstu, Goriški in Hrvatskem delu Istre, ki so bili že od svetovne vojne pod Italijo, so pri tej priložnosti prepustili vse svoje orožje in ves vojni material z zalozami vred dotokratinske še deloma tajni, in od tistega trenutka javnim zavezanikom, partizanom in četnikom, predno so sami odleteli s svojimi letali na angleško stran. In ne samo to. Po nasvetu teh »čednih« generalov je na stotisoče razgubljenih in zapuščenih italijanskih vojakov kar v trumah prestopilo v vrste tolpe in pod poveljstvom Tita in Mihajloviča uvedlo boljševiški režim. Pri tem sta Tito in Mihajlovič s svojimi podvoditelji vred bila prepričana, da bo radi italijanske kapitulacije vsak trenutek izpolnjena skoraj tri leta stara angleška obljuba, da se bodo Anglosas nekje v slovenskem ali hrvatskem, in mogoče tudi albanskem ali grškem delu Primorja tukraj in tle prišli na pomoč. Vse te obljube so pa ostale samo obljube in pobožne želje. Nastopilo je pa nekaj, kar niso pričakovali. Nemške čete, ki so v Italiji, so kar čez noč prevzele oblast v notranosti in osigurale fronto, in so brez ozira na hude boje na vzhodu, začele temeljito uničevati in preganjati tolpe v vsem do takrat po Italijanih zasedenem balkanskem področju. Ta akcija proti ilegalnim tolпам je bila ogromnega obsega in še večjega uspeha, tar je danes že davno v največji meri zaključena. Tolpe, ki so s svojimi režimom gospodarile tako, kakor so gospodarile sovjeti leta 1941. na Baltiku, v Kareliji in v Besarabiji, so uničene, ostanki pa pregnani.

London in Moskva, ki imata na vesti vse nesrečo, ki so jo povzročile tolpe v balkanskem prostoru, sta kriva tudi smrti tolpe samih. Obljubovale sta jim predvsem angleško pomoč, ki je nista nikdar mislila poslati. Če takozvani zavezniki v času kapitulacije Italije, ko so bila vrata do neke meje odprta, niso mogli in znali priti, da bi tolparam, ki so držale cela področja Jadranskega morja pod svojo oblastjo, pomagali uskratiti se na Balkanu, se to danes, ko je obala Balkana stražena in branjena po nemških vojakih nikdar zgodilo ne bo. Partizani in četniki na področju bivše Jugoslavije so torej po svojih lastnih duhovnih in deloma tudi krunskih očetih, ki sedijo v Londonu, Moskvi in Washingtonu in deloma tudi v Kairu, bili najprej izrabljeni v njihove politične cilje, po izrabljenju pa zapuščen in izročeni pogini. Balkanski prostor je pa pod umnim nemškim vodstvom na potu, konsolidacije.

Sieben in einer Höhle

Werkriegserinnerungen vom Lovcen. Auch die Steiermark ist wieder dabei!

Kriegsbericht Dr. Jos. Michels.

PK Die Straße zieht sich ten Fels hinauf, in mehr als zwanzig Windungen. Sie überwindet eine Steigung von 900 Metern. Eine Straße ist in den Fels hineingehauen, breit genug, daß zwei sich begegnende Wagen aneinander vorüber können. Sie führt nach Montenegro, an der Felskuppe des Lovcen der umkämpften Höhe des ersten Weltkrieges vorüber. Cattaro, die kleine, noch vom Hauch der Antike berühmte, von venezianischer und österreichischer Zeit kündete Stadt an der felsumrahmten Bucht, ist ihre Wiege. Nur sanft, als wollte sie sich nicht so gleich aus der Niederung der Meeresbucht lösen, um den kühnen Anstieg zu wagen, zieht sie sich an Gärten vorüber, bis schon bald das andere, schroffe und zerklüftete, steingewordene Meer der Jahrtausende beginnt, und hier nun, als setzte sie jüngerstark ihre Kraft gegen den Widerstand der Felsen, beginnt sie bergan zu springen, mächtige Steine aus dem Felsen reißend, vor keinem Abgrund erschauernd, bis sie dort, wo die Widerstände sich mehren, den ruhigen Schritt männlicher Sicherheit wahrt, um schließlich, wenn die Kuppe erreicht ist, an dieser in sanfter Biegung entlang zu führen und dann leicht abzufallen.

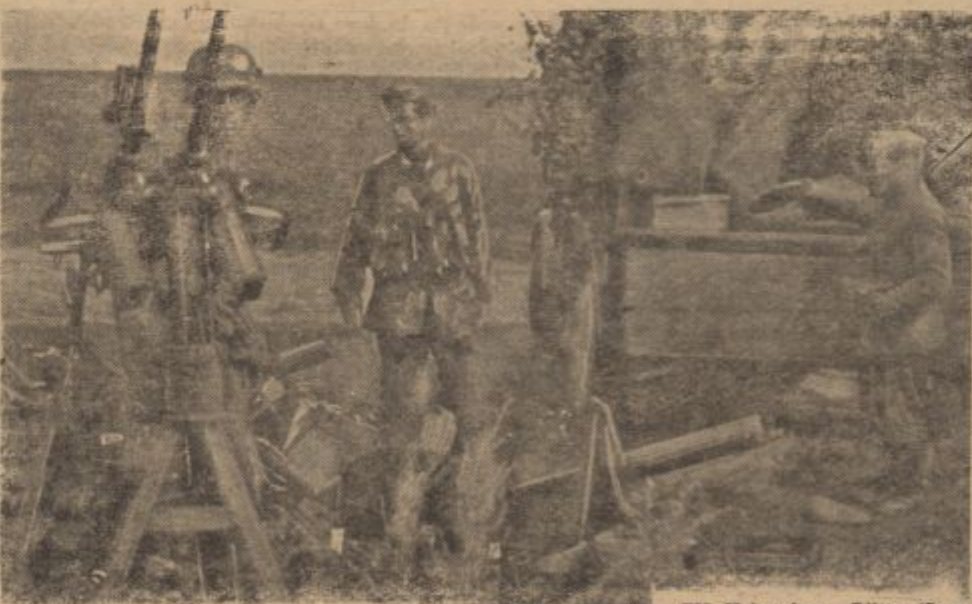
An jener Biegung um die Kuppe öffnet sich eine Höhe, mehrere Meter tief in den Felsen führend hoch genug, daß der Turm der kleinen Kapelle oberhalb Cattaros darin Platz finden könnte. Und fast will es so anmuten, als habe jener, der dem kühnen Vorwärtsdringen der Feilsstraße Ziel und Kraft verleiht, sie aus der Wiege hob das Ungestüm des Jünglings und den sicheren Schritt des Mannes überwacht, hier ausgeruht, habe wohlthuend die belebende Kühle des Felspaltes geatmet und dann hinuntergesehen auf die schroffen Hänge und das stille, tiefblaue Wasser der Bucht. Und er habe das silberne Glitzern der späten Sonne auf dem Meer betrachtet, wenn er bis zur Biegung der Kuppe gegangen war, und habe die Nebel gefühlt, die mit ihren Schleiern immer tiefer in die Täler fielen und die Wipfel der Fichten berührten, die wie ein breiter grüner Strom durch die Felsen- senke in die Tiefe flossen.

Aber es ist kein Geist des Berges, der diese Straße geschaffen hat. Es waren österreichische Pioniere im ersten Weltkrieg. Sie haben in den glutheißen Sonnentagen die Straße gebaut, und wer vermag zu zählen, wie oft sie auf das dunkle Blau der Bucht hinuntersahen und auf das weiße, mit dem Himmel in dunstiger Ferne verschwimmende Meer. Wie einen Stollen haben sie die Straße in die Felswand getrieben und in mühsamer Arbeit Stein für Stein behauen, um der Straße nach dem abfallenden Hang durch Mauern Halt zu geben. Und als sie droben an der Felskuppe schafften, mag manch einer von ihnen in der Höhle zwischen den Kühle atmenden Steinen ein paar Augenblicke der Erquickung gefunden haben.

Mehr als 25 Jahre sind darüber hingegangen. Und heute sind wieder Pioniere droben, deutsche Pioniere aus den Donaugauen. Sie haben in Bosnien gestanden, gegen Banden gekämpft und haben in Cattaro eine Übermacht von Badoqlio- Truppen entworfen, die gemeinsam mit den Banden Verrat und Hinterhalt ersannen. Und sie sind jetzt droben als Sicherungskommando der Höhenstraße. Sie haben eine Unterkunft in die Höhle hineingebaut, nicht nur ein paar Gestelle für die Nacht sondern haben ein wenig Häuslichkeit dazugetan, Tisch und Ruhebänk, und mehr als das: mit ein paar Hölzern ein wenig Verzierung, eine kleine Bildumrahmung einen Hauch von Behaglichkeit. Sie kennen es so aus ihrer Heimat. Zwei von ihnen sind in Kärnten daheim, der eine nicht weit von Villach; er hat als Kind das Felsband der Karawanken bestaunt und trägt in seinem Blut neben der Urwüchsigkeit vom Lande ein Stück Besinnlichkeit. Und darum gefällt es ihm hier droben, wo er die Felsen um sich hat, und der Blick, der in die Weite geht neben den Zacken und Schlünden einen Traum stiller, südlicher Schönheit empfängt. Aus Klagenfurt kommt der andere, er hat einen sehr alltäglichen, mit den Sorgen des Leibes verbundenen Beruf ist Metzgergeselle, Selcher, und weiß den kleinen vor der Höhle brennenden Herd der Kameraden trefflich zu betreu-

PK-Kriegsber. Essig (PBZ — Sch).

Erbeutete Sowjetwaffen.

Die Beutewaffen werden sofort an Ort und Stelle aussortiert, das brauchbare Material verladen und in die Sammelstellen gebracht.

Bilder aus dem Kriegsgeschehen

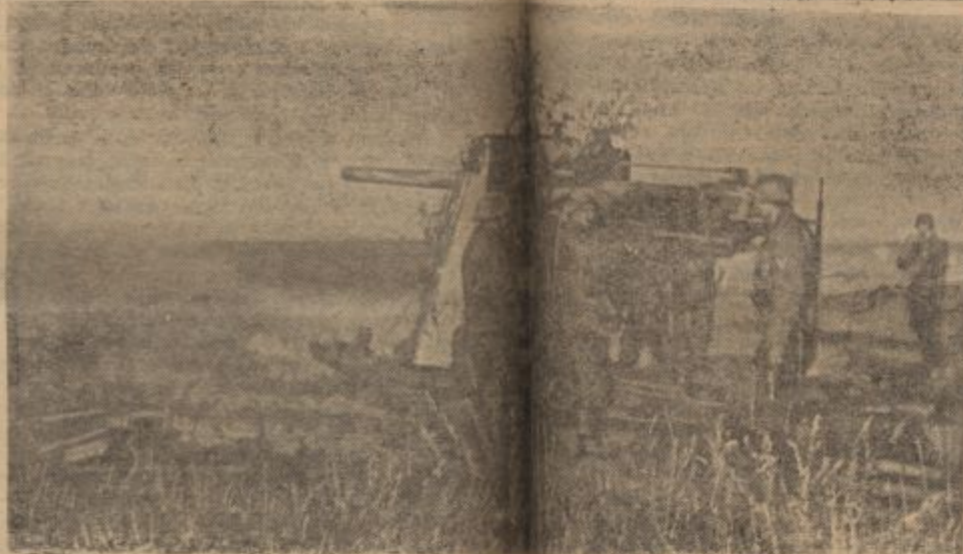
Der Sturm auf die Dodekanes-Insel Ios.

Deutsche Zerstörer und Torpedoboote sichern die Landoperationen gegen einen von Badoqliovertretern und Engländern besetzten wichtigen Stützpunkt.

In den Lehr- und Ausbildungsstätten der NSK-Transportgruppe II.

Die Ausbildungsführer u. Ergänzungspersonen für die Frontformationen sind in den NSKK-eigenen Ausbildungsstätten unter Leitung der Wehrmacht. — Diese Bilder zeigen links: Wehrbildung durch Unteroffiziere des Heeres und der Luftwaffe, rechts: eine Unterrichtsstunde bei der Planspiele durchgeführt werden, in der Führerschule der NSKK-Transportgruppe Todt bei Bonn.

Scherl-Bilder des Autoflex.

Mit dem »Lapland-Express« auf Frontbesichtigung. Eichenlaubträger Generaloberst Dietl und Ritterkreuzträger General der Infanterie Böhme benutzen den »Lapland-Express« zu einer Besichtigungsfahrt an der Front.

Schwere Flak ist im Einsatz. Sie bekämpft hier erfolgreich im Erdbeschuß sowjetische Panzer.

PK-Kriegsber. Haach (Sch).

Ein Flakkommando kommt an Bord des Frachters »X«. Im Khakizeuc mit Tropenhelm, Seesack und Köfferchen stürmen die Matrosen an Bord des Dampfers, dem sie nun zugeteilt sind und mit dem sie alle zukünftigen Einsätze fahren.

Schützengräben über der Erde. Im nassen und unebenen Gelände ist es unweckmäßig, Lauf- und Verteidigungsgräben anzulegen. Wie hier, weiß sich der deutsche Grenadier auch hier zu helfen.

PK-Kriegsber. Possill (Sch).

PK-Kriegsber. Runge (PBZ — Sch).

An der süditalienischen Front. Über eine während der Kampfhandlungen zerstörte kleinere Brücke pirscht sich ein Stoßtrupp an den Gegner heran.

en. Ob er früher auch Berge bestiegen hat? Er müßte nicht aus Kärnten kommen, wenn ihm das Bergsteigen nicht angeboren wäre. So wenig einer ein echter Steirer ist, wenn er den Grimming nicht kennt. So meint der Steirer. Er ist früher bei den Gebirgsjägern gewesen und ist stolz darauf, daß er erzählen kann, auf welchen Gipfeln er schon stand. Und ein gutes Dutzend und mehr steirischer Weisen kann er an einem Abend hersingen, wenn die Nebe' von der Höhle hängen und noch ein schmaler Streifen Wasser drunten zu sehen ist. Es ist manchmal ein bläuliches Wehmüt drin. Die anderen sitzen da und hören zu. Und der aus der Wachau kommt, hat eine Mundharmonika bei sich. In seinen Liedern ist ein stiller, zuweilen einsamer Klang, als rausche der Dunkelsteiner Wald darin und ziehe die Donau hindurch, die das Geheimnis alter Sagen zur großen Stadt Wien hinunterrauscht, an Dürenstein und Krems vorüber, an den bewaldeten Höhen entlang, auf denen die Ruine Greifenstein thront, — die breit dahinziehende Donau, es ist ein anderes Blau als das der Bucht von Cattaro, ein Blau, worin die unvergessenen Tage der Kindheit sich spiegeln und das immer irgendwie dem Herzen nahe ist: das Blau eines unverlorenen Glücks, das die Fröhlichkeit genau so wie die Stille liebt. Fröhlichkeit — der Wiener weiß davon zu erzählen. Hat er nicht sein Grinzing, das zu ihm gehört wie der Grimming zum Steirer? Er hat nicht so viele Berge bestiegen wie die Kameraden, er hat auch nicht so viele Volkswesen im Blut, aber er hat seine eigene Welt, seinen Stiefel, seinen Prater und Grinzing. Der Salzburger hat ein Stück Welt gesehen, ist als Buchdrucker in vielen deutschen Städten gewesen, weiß eine Fülle von Anekdoten, und kann doch auch manchmal still sein so als stünde er in den Barockkirchen seiner Heimat und ginge von einem Kunstwerk zum anderen. Er ist ein Kunstfreund, es ist ein besonderer Tat für ihn, wenn mit der Post seine Kunstzeitschrift kommt. Er sitzt dann an den Abenden vor der Höhle und liest.

Der Stillste aber ist der Student aus dem Salzkammergut. Man sieht ihn manchmal in den Felsen herunklettern und die Steinschichten betrachten. So hat er es auch im Dachstein gemacht. Oder er kommt mit Blumen zurück, mit Glockenblumen, Lavendel und anderen. Aber ein Edelweiß findet er nicht. Hier ist Kalkstein und kein Graufelsen.

Es war heute ein heißer Tag. Sie haben ein Stück Straße ausgebessert, Steine herangeholt und zu einer Mauer geschichtet. Die Luft zittert. So heiß ist es noch im Oktober über der Bucht von Cattaro. Ihre Landsleute sind es gewesen, die diese Straße bauten, sie wissen es, und sicherlich ist auch ein Kärntner und Steirer darunter gewesen, ein Wiener und ein Salzburger, einer aus der Wachau und dem Salzkammergut. Sie werden aus Nieder- und Oberdonau gekommen sein, aus Tirol und aus dem Burgenland. Und wenn sie, die jetzt hier oben sind, wieder heimkommen, werden sie nachforschen, wer in ihrer Gegend lebt und damals in Dalmatien, und Montenegro dabei gewesen ist. Und vielleicht finden sie einen von jenen, die damals die Straße bauten.

Im Banne des Monte Cesima

Von Kriegsbericht Dr. Gustav Fochler-Hauke.

An den beiden heißumstrittenen Fronten im Osten und auf der Apenninhalbinsel, zwischen Adria und Thyrenischem Meer, stehen deutsche Soldaten in schwerem Ringen gegen an Masse u. Material überlegene Feinde und lassen in stets erneuertem Einsatz jeden Durchbruchversuch scheitern. In Afrika, wie an der Front gegen den Bolschewismus waren diese Soldaten Jahre hindurch gewohnt, siegreich immer neue Räume zu überwinden. Der Verrat Badoqlios und der Menschenopfer ungeheuren Ausmaßes nicht scheuende Bolschewismus, zwangen in den vergangenen Monaten, manchen Streifen bezwungenen Landes wieder aufzugeben. So schmerzlich die Wiederaufgabe gewonnenen Geländes für den Soldaten ist: im Osten, wie Süden gibt ihm doch das Bewußtsein der kämpferischen Überlegenheit die Kraft, allen Wechselfällen zum Trotz an sich und seine Führung zu glauben.

PK. Seit geraumer Zeit ist der Einzugsbereich des Voltorno der Hauptkampfschauplatz im Westen der Südfront. Auf den Hügeln und Gebirgsstöcken westlich und nordwestlich des Flusses verläuft im Raume von Venafro die Hauptkampflinie, an der sich die Amerikaner mit dreifach überlegenen Kräften zum Durchbruch bereitgestellt haben. Seit Tagen ist der Kampf entbrannt. Es geht vor allem um die vier wichtigen Paßstraßen, die aus dem Voltornotal in den Raum von Cassino führen. Das Kampfgeschehen und die heftigen Regengüsse lassen kaum Zeit und Sicht, um die einzigartige Schönheit dieser Bergwelt in sich aufzunehmen. Tag und Nacht sind ausgefüllt vom Angriff und Gegenangriff, von Feuerüberfällen und Bombenrauschen. Übermüdet sinken die Grenadiere und Kanoniere oft für eine Stunde oder gar nur wenige Minuten in einen schweren Schlaf, aus dem sie ein Kommandoruf oder das Krachen einer einschlagenden Granate jäh hochreißen.

Kompanie ganz auf sich selbst gestellt.

Mächtig wölbt sich über das Voltornotal der Monte Cassino, von dem aus der Blick weit nach allen Himmelsrichtungen schweift. Seine Flanken sind steil, von der mittleren Paßstraße aus ist er nur über einen felsigen Kamm zu erreichen, der bei Nacht und Regen selbst den Maultieren und berggewohnten Soldaten Schwierigkeiten bereitet. Dieser Bergklotz schob sich weit in die feindlichen Linien vor als die neuen Stellungen bezogen werden, er mußte aber zumindest für die erste Zeit gehalten werden. Die Männer der Kompanie, die hier an einem regnerischen Abend, Ende des Vormonats Gefechtsvorposten bezogen, wußten, wie gefährlich ihre Aufgabe war. Sie wußten, daß sie ganz auf sich selbst gestellt sein würden, daß sie vielleicht viele Tage hindurch ohne eine warme Mahlzeit sein und auf den stürmischen Höhen in kalten Felsenlöchern hausen würden, immer in Erwartung des Feindes, dem sich so viel Möglichkeiten boten, sich anzuschleichen. Und so lagen die Männer mit ihrem jungen Kompanieführer, einem blonden Oberleutnant, auf dem Monte-Cassino, waren bald in kaum abreißen den Feuergefecht mit dem vortastenden Feinde, wurden eines Morgens ganz abgeschnitten und in der Folgezeit auf der schmalen Gipfelplatte zusammengedrängt. Aber sie verzweifelten nicht, trotz Hunger, Durst und Kälte, sie harrten aus, bis sie den Befehl erhielten, sich in der nächsten Nacht nach Südwesten, über die, vom Feindfeuer bestrichenen Hänge, durch Dickicht und über Geröll zu den eigenen Linien durchzuschlagen. Und nun stehen sie an einer anderen Flanke des Passes in neuem Einsatz, mit bärtigen Gesichtern und dunklen Ringen um die Augen, aber ungebrochen.

Der Regen kämpft mit uns.

Der Feind feuert aus vielen Dutzend Rohren auf unsere Gräben und Felsenlöcher, auf die Gipfel und Hänge und Straßen, in die Olivenhaine, auf die Feuerstellungen der Flak und der Artillerie. Er stürzt mit Jägern und Jagdbombern auf uns herab, immer und immer wieder. Wie groß ist doch die Freude, wie beglückend das Gefühl, wenn, mag es auch selten sein, deutsche Jäger auftauchen und die eisernen Feindvögel für einige Zeit verjagen. Oft schießen die Amerikaner mit Nebelgranaten, sodaß mächtige, weiße Schirme in den Himmel wachsen. Es ist das Zeichen dafür, daß bald hier Bomben durch die Luft rauschen oder Granaten in dichter Folge zu diesen Stellen fauchen werden. Aber auch mit Phosphorgranaten spart der Feind nicht. Besonders nachts blackt es dann in einem dumpfen Gelbrot auf. Die Büsche und hohen Gräser fangen Feuer, Rauch zieht über uns hinweg und hemmt das Atmen, knatternd frißt sich das Feuer weiter. Aber die Regengüsse, die immer wieder aus dem wolkenreichen Himmel herabbräusen, die alle und alles durchnässen und die Erd- und Felsenlöcher mit Wasser füllen, sie kämpfen dennoch mit uns, denn die bringen die Brände bald zum Verlöschen. Wer will ermassen, was es an seelischer Kraft erfordert, nach wochenlangen unterbrochenen Einsatz, ohne ausreichende Ruhe, ohne stärkenden Schlaf, immer wieder anzutreten zum Angriff zu nächtlichen Gegenstößen, um Einbruchstellen abzuräumen, oder den Feind von wichtigen Höhen wieder zu verjagen. Die Grenadiere und Fallschirmjäger, die hier im Raume von Venafro kämpfen, sie wissen um alle Not und alle Bitternis eines solchen Kampfes. Jeder

UMNI KMETOVALEC

Vzrejajte pujske doma!

Pri nobeni vrsti domačih živali ni tolikoga pomanjkanja podmladka, kot vprav pri svinjah. Cele procesije kupcev romajo po kmečkih vaseh naokoli in iščejo pujskov. Vendar je njih trud navadno zaman, čeprav ponujajo naravnost praviljčne cene za mlade prašičke. Ugotovljeni so slučaji, da je bilo par kilogramov težko prase prodano za 150, da celo za 180 RMI (Seveda je to kaznjivo!).

Naravnost neumljivo je torej, kako da se naši kmečki ljudje ne poprimejo vzreje prašičkov, saj je vendar ta panoga danes najbolj donosna panoga živinoreje, četudi prodajamo pujske po uradno dopuščenih najvišjih cenah, ki pa so vendar tako ugodne, da dobimo za šest tednov starega pujska toliko, ali celo še več, kot za enako stare tele! In, če premislimo, da nam lahko svinja povzre do deset ali še več pujskov, in to dvakrat v letu, medtem ko nam da krava samo enkrat v letu po eno tele — si lahko sami izračunamo, da nam da dobra plemenska svinja na leto pri podreji do dvajsetkrat več dobička, kot pa plemenska krava. Sicer res plemenska svinja ne daje mleka (razen pujskom), toda, ko svojo dolžnost kot plemenska žival izpolni, je rejena stara plemenska svinja pač tudi primerno več vredna, kot pa stara, izmolžena krava.

Vzreja pujskov je zato danes za kmečkoga gospodarja zlata jama, in je velika škoda, da večina naših kmečkih gospodarjev tega še ni spoznala! Obračamo se zato s temi vrsticami nanje in jih pozivamo, da se poprimejo vzreje pujskov, kar bo v veliko gospodarsko korist njim samim, obenem pa tudi našemu celokupnemu narodnemu gospodarstvu, ki trpi zaradi sedanjega pomanjkanja pujskov občutno škodo, ker propadajo dnevno velike količine snovi, ki bi se jih dalo kot svinjsko krmo izborno izkoristiti.

Vsekakor pa moramo poudariti, da stavlja vzreja pujskov na kmetovalca nekatere zahteve, ki so predpogoj uspešne vzreje. Najvažnejše teh zahtev so:

1. Za vzrejo pujskov potrebujemo dobre plemenske svinje!

Ni vsaka svinja unorbna, še manj pa primerne za plemenske namene! Marveč, kmečki gospodar mora znati izbrati izmed svinj, ki jih ima v svojem svinjaku, one, ki so za plemo najprimernejše! Pa ne tako, da bi šel in pustil za plemo one svinje, ki se zdajle, jeseni, najslabše redijo, češ, če ne bo za zakol, bo pa za plemo! S takimi plemenskimi svinjami se naša svinjereja pač ne bo izboljšala, marveč še bolj propadla, kot je že!

Kakšne svinje bomo torej izbrali za plemo?

Predvsem morajo biti plemenske svinje brezpogojno zdrave in dobro razvite. Vedeti namreč moramo, da se vprav pri svinjah najbolj podestuje vse lastnosti in svojstva, torej tudi vsa bolezenska nagnjenja, slaba prebava hrane, kakor

Tag beweist aufs Neue, daß es in diesem unübersichtlichen, stützpunktartigen besetzten Bergeklamm darauf kommt, immer wachsam zu sein, auch wenn der Schlaf dumpf und schwer vom Bewußtsein Besitz ergreifen will, daß es in Sekundenschnelle entschlossen zuzupacken gilt, um der Überwältigung durch eingesickerten Feind zu entgehen. Und jeder Tag beweist auch, daß die Soldaten der hier eingesetzten Panzergrenadierdivision und Fallschirmjägerinheiten allen diesen harten Anforderungen gewachsen sind.

Neunzehnjähriger überwindet sich selbst.

An einem Morgen, nach einer Nacht voll singender Granaten und brüllender Einschläge, deren Trichter und dicht neben den Gräben, unmittelbar an dem in einem Felsloch eingerichteten Truppenverbandsplatz und am Eingang zum Erdunker des Bataillonsgefechtsstandes sichtbar werden, betten Fallschirmjäger, die in sternenlosem Dunkel gefallenen Kameraden in das nasse Erdreich des nahen Olivenhaines. Maschinengewehre peitschen drüben am Hang kurze Feuerstöße in den Busch, eine Luftschlacht hoch über uns hat sich in die Ferne verlagert. Da rast über die, von Granaten umrauschte Straße aus dem Tal ein Kradmelder zu uns herauf. Er bringt nicht nur Meldung er bringt Post, Grüße aus der Heimat! Auch für den 19-jährigen Fallschirm-

tudi razne bolezni. Zato bo pameten gospodar izbral in določil za plemo najboljše svinje v svojem svinjaku, ki so najbolj zdrave, najbolj ječe, in najlepše razvite! Le od takih plemenskih svinj lahko pričakujemo obilo in lepih, krepkih ter zdravih mladičev!

Nadalje ne jemljimo plemenskih svinj nikdar od prvoga gnezda. Svinja aamreč skoti polnovredne mladiče šele v drugem, tretjem in četrtem gnezdu, medtem ko so pujski prvoga gnezda slabše razviti, manj odporni in za plemo neprimeri. Vprav v tem oziru zakrivijo naši kmečki svinjereji največkrat napako. Izberejo za plemo pač morda še najlepšo izmed svinj, toda, ko skoti prvo gnezdo mladičev, jo vzredijo in zakoljejo, namesto, da bi jo vnovič pripustili za plemo. In vzamejo prihodnje leto za plemo spot mladiče te svinje, ki so se skotili v prvem gnezdu... S takim postopanjem se naša svinjereja načrtno ubija, in ni čudno, da po par letih skotijo svinje, namesto po deset krepkih in zdravih pujskov samo še po dva do tri zanikrne živalice, ki so prei podobne mladim podranam, kot pa svinjam, ter v mnogih primerih itak kmalu po rojstvu poqinejo. Ni čuda potemtakem, če taki svinjereji tožijo, da pri njih svinje »ne ratajoe!

Kar se tiče sorte, ne bomo zdaj, med vojno, stavliali posebnih zahtev, ker je pač pomanjkanje visokovrednih plemenskih svinj tolikšno, da bi bilo pri najboljši volji nemoogoče, misliti na uvedbo kakršne koli enotne pasme svinj. Pripominjamo le, da se vsekakor izplača, žrtvovati nekoliko več za mlado plemensko svinjo dobre pasme, kakor pa vzrejati pujske od kakšne zanikrne in mršave svinje domače reje, ki bodo po vsej verjetnosti vprav tako zanikni, kot svinja sama; posebno še, če smo jo pripustili h kakšnemu enako zanikrnemu, zakotnemu merjascu.

2. Še bolj kot dobrih plemenskih svinj, potrebujemo dobrih merjascev!

Da, merjasci, — to je še bolj pereče vprašanje naše današnje svinjereje! Prvo, kar moramo ugotoviti je, da je po naši deželi veliko pomanjkanje dobrih merjascev. Znane so nam občine, kjer so lansko jesen našli pri nad 300 plemenskih svinjah, samo dva plemenska merjasca!

Prva naloga kmetovalcev je torej, da preke svojega županstva poskrbijo, da bo v vsaki občini na razpolago dovolj merjascev. II sicer računamo, da je potrebno na vsakih 30—35 plemenskih svinj vzdrževati po enega merjasca. Res je, da je v današnjih razmerah težko, nabaviti dovolj plemenskih merjascev z rodovnikom; kajti pri nas svinjerejskih organizacij še ne poznamo. Vendar velja za čas vojne tozadevno olajševalna odredba, da se lahko pripustijo v plemenske svrhe tudi merjasci brez rodovnika. Vsak kmetovalec torej, ki ima v svojem svinjaku lepo razvite mlade merjaščke, jih lahko potom občino ponudi v nakup za plemenske svrhe.

jäger aus dem Westen, einem lebensfrohen Jungen, dessen Gesicht noch mit dem Blut seines liebsten Kameraden überspritzt ist, den er soben für immer in die Erde senken half, ist ein Brief da. Freudig greift er danach, lehnt sich an eine zerschossene Mauer und beginnt zu lesen. Plötzlich zittern seine Hände, Tränen bahnen sich einen Weg über die blutüberkrusteten Wangen. Wortlos reißt er den Brief, sinkt auf einem Felsblock zusammen und birgt das Gesicht in seine vom Kampf geschwärzten Hände. Sein einziger Bruder, gleich ihm Freiwilliger und knapp achtzehn Jahre alt, ist während eines Heimateurlaubes einem Bombenangriff zum Opfer gefallen. Der Vater, der als Major im Felde steht, schrieb ihm dies. Es ist ein erschütterndes Bild des Schmerzes, diesen jungen Menschen dem in all' dem Grauen des Kampfes soviel Leid widerfährt, still vor sich hinweinen zu sehen, mitten im Krachen und Bersten der endlos heulenden Granaten. Und wenige Minuten später kommt ein Angriffsbefehl. Ohne zu zögern, springt der junge Soldat auf, wischt mit dem Ärmel seiner grün gefleckten Tarnjacke die Tränen von den Wangen, birgt den Brief in seiner Brusttasche und ergreift sein Maschinengewehr. Und dann wirscht er mit seiner Gruppe einen Hohlweg entlang der beherrschenden Höhe zu, die den Paß nach Süden flankiert.

Na nekaj pa moramo opozoriti: Nikdar ne smemo uporabljati doma vzgojenega merjasca za oplemenjevanje domačih svinj, ki so si z merjascem v bližnjem sorodstvu! Pri takem postopanju se svinje hitro izrodijo ali degenerirajo, knajo malo in slabih mladičev, ter so podvržene raznim podležljivim boleznim. Zato: merjasca, če smo ga vzredili, prodajmo, domače plemenske svinje pa pripustimo k merjascu, ki ga je od drugod nabavila bodisi občina, bodisi mi sami.

3. Za vzrejo pujskov potrebujemo dobrih svinjakov!

O tem, kakšen mora biti dober svinjak, smo razpravljali že zadnjič, ko smo se pogovarjali o svinjereji v obč. Vendar moramo k dotičnim izvajanjem dostaviti še to-le pripombo: Dobri, to je snažni, zračni, svetli, topli, suhi in dovolj prostorni svinjaki so važen činitelj za vsakršno svinjerejo, — a za vzrejo plemenskih pujskov se dobri svinjaki brezpogojno potrebuje! Svinja, ki jo redimo za zakol, vzdrži tistih par mesecev tudi v kaki zatohli, temni in vlažni kleti — toda zdravih in krepkih pujskov v slabem hlevu ni mogoče vzrediti! Vprav svinje so namreč, — čeprav jim očitamo, da so najbolj nečedne živali na svetu, — glede svojega stanovanja skoraj bolj občutljive kakor človek! V temnih, zatohlih hlevih svinje kaj rade zbolijo za kakršno koli nalezljivo boleznijo, v mrzlih in vlažnih dobijo revmatizem.

Vsak kmečki gospodar torej, ki hoče vzrejeti pujske, mora najprej svoj svinjak urediti tako, da bo vsaj v glavnem ustrezal zahtevam, ki smo jih naštel zadnjič.

Pri tem posebno ne smemo pozabiti, da tako plemenske svinje, posebno breje, kakor tudi pujski, nujno potrebujejo priložnosti, da se izprehodijo in navžijejo svežega zraka. Zato je zadnjič opisane tekališče pri vzreji pujskov še posebno nenadomestljivo.

Seveda se smemo zgolj s spuščanjem svinj na to malo tekališče zadovoljiti samo v zimskem času. Takoj pa, ko začne spomladi odganjati trava in detelja, je paša na prostem najboljša, kar lahko privoščimo plemenskim svinjam in mladim pujskom!

Kar se v ostalem tiče ureditve hlevov za vzrejo pujskov, omenjamo, da je pametno, takoj o skotenju ločiti pujske od svinje in jih namestiti v sosednji kočli, kajti sicer se rado pripeti, da svinja mladiče požre ali pa pomandra.

Da mladiči lahko hodijo sesat, moramo seveda napraviti v pregraji dovolj velik prehod.

Ako nimamo prostora, da bi namestili pujske v posebnem oddelku, si moramo pomagati tako, da v enem kotu kočle napravimo kak čevalj vioko od tal nekako streho, pod katero spravimo mlade pujske, kjer jih svinja ne more doseči, niti se vleči nanje.

Takoj po skotitvi pa je najbolje, dati mladiče na kak dan v primerno veliko škatljo, katero motraj mehko obložimo z otavo ali pa z ovseno slamo. V takem zaboju shranjeni mladiči ostanejo lepo snažni in na toplem, ker se skupaj tščijo.

4. Za vzrejo pujskov potrebujemo dovolj primerne krme!

Da vzredimo krepke in zdrave pujske, moramo tako plemenske svinje, kakor tudi pujske same pravilno krmiti. Jasno je, da to krmljenje ni pozimi in poleti enako.

Medtem ko je poleti tako za plemenske svinje, kakor za pujske osnova krmljenja paša, je pri zimskem krmljenju mladim pujskom drobno zribano pesa, pomešana z močnimi krmili, glavna krma, a plemenskim svinjam pesa, pomešana s suho lucerno ali domačo deteljo.

Prvi pogoj za uspešno in pravilno krmljenje plemenskih svinj in pujskov je torej, da imamo na razpolago poleti dovolj dobre travnate in deteljne paše, pozimi dovolj pese, a celo leto dovolj močnih krmil, predvsem obilo beljakovin vsebujočega zdroba stročnic (fižola, graha, boba, soje itd.) ali pa žita (ječmena, koruze, ovs). Zato bomo eejali dovolj domače detelje in lucerne, ter nakosili in nasušili dovoljno količino bodisi ene ali druge, in sicer dokler je še detelja čisto mlada. Detelja namreč, ko nekoliko ostari, izgubi skoraj vso krmno vrednost za svinje, ki kak že slabše izkoriščajo zeleno krmo, kot pa govedo. Medtem namreč, ko pri mladi travi in detelji izkoristimo govedo nad 75 odst. hranilne vrednosti, je izkoristilo svinja samo nekaj nad 60 odstotkov; če pa detelja in trava ostari, pade prebavljivost za svinje na komaj 40 odst. v krmni nahajajočih hranilnih snovi! Iz tega je jasno

44-PK.-Kriegsber Weill (Sch).

Vor einer Stunde saßen die Sowjets noch in diesem Graben.

Jetzt haben unsere 44-Grenadiere dieses Gelände in Besitz genommen und erwarten den Befehl zum weiteren Vormarsch.

razvidno, zakaj je treba svinje krmiti le z mlado travo in deteljo, bodisi svežo, ali posušeno.

In še na nekaj moramo opozoriti v zvezi s krmljenjem plemenskih svinj in mladih pujskov: Svinje je treba pravi čas pripustiti, da si krmljenje olajšamo! Računati moramo namreč, da traja brejost pri svinjah skoraj štiri mesece, in da morajo pujski sesati poldrug do dva meseca. To se pravi, da moramo svinje pripustiti skoraj pol leta prej, preden se začne paša. In ker se pri nas začne paša, oziroma sveže krmljenje sploh, okoli srede maja, je v začetku decembra skrajni čas, da pripustimo za pieme namenjene svinje k merjascul Kolikor dalje zdaj odlašamo, toliko težje bo krmljenje odraščajočih pujskov!

Rekli smo, da je poleti paša, pozimi sveža pesa, osnovna krma za plemenske svinje in pujske. Vendar — to ni dovolj. Nekaj pred povrženjem moramo začeti dajati plemenskim svinjam tudi močno krmo, najbolje 1 kg ječmenovega ali ovsenega zdroba na dan. Ko pa je svinja površla, si moramo seveda dajati močne krme več in sicer za vsakega pujska po približno pol kilograma zdroba. Seveda je lahko zдроб pomešan

z različnim žitom in stročnicami, pa tudi z otrobi in s suho lucerno ter deteljo. Če pa dajemo svinjam posneto mleko, ki vsebuje precej beljakovin, lahko krmljenje lucerne oz. detelje ter stročnic odpade. Na dan damo svinji do 8 l posnete ga mleka.

Ko svinje odstavimo, jim lahko spet krmljenje močnih krmil ustavimo, da se ne začno rediti. Nekaj močne krme, predvsem beljakovin, pa morajo seveda dobiti, najbolje v obliki lucerne ali detelje, ali pa v obliki posnete ga mleka.

Kot rečeno, naj bi plemenski pujski sesali osem tednov, najmanj pa šest. Če v tem času pričnemo z dodatnim krmljenjem ječmenovega zdroba ali žitnih otrobov.

Te storimo tako, da prilijemo zdrobu ali pa otrobom toliko posnete ga mleka, da nastane gosta kaša, ki jo pujski radi žre.

Ke jih odstavimo, jih začnemo krmiti — enako kot plemenske svinje, — poleti že s svežo travo in deteljo, oziroma pozimi z drobno zribano svežo pesa, pomešano z drobno zrezano suho lucerno oziroma deteljo. K tej sveži krmi pa dajemo pujskom dodatno še močno krmo, najbolje ječmenov zdrob, ali pa otrobe, in to vsaj pol do tričetrt kilograma dnevno. Seveda, če imamo posnete mleko na razpolago, jim dajemo lahko tega 3 do 4 litre na dan in pujska, a pri tem znižamo obrok zdroba.

Ke so pujski dobre tri mesece stari, jih lahko brez skrbi glede krme izenačimo s plemenskimi svinjami; to se pravi: poleti jih samo pasemo na mladi travi in detelji, a pozimi jih krmimo s svežo, zribano pesa, kateri primešamo nekoliko zdroba ali otrobov ter pridamo nekaj beljakovin, bodisi v obliki suhe lucerne ali detelje, bodisi v obliki zdroba stročnic, bodisi v obliki posnete ga mleka.

Ves čas nismo ničesar omenili o kuhanju ali parjenju krme za pujske in plemenske svinje. Saj pa tudi ni niti potrebno, niti dobro, plemenske svinje krmiti s kuhano ali parjeno krmo! In krompir, ki ga res moramo pariti, preden ga krmimo, je boljše dajati pitavnim, kot pa plemenskim svinjam!

Pri krmljenju s svežo, zribano pesa ostanejo svinje tudi pozimi zdrave in ješče. Zato bomo pesa prihodnje leto posadili kar največ mogoče. To se izplača tudi iz tega razloga, ker da pesa na hektar posetve mnogo več krme, kot pa n. pr. ječmen ali koruza. Medtem namreč, ko s pridelkom onega hektara koruze, ovs, ali ječmena lahko vzredimo samo 6 meterskih stotov žive teže svinj, lahko vzredimo s pridelkom onega hektarja pese celih 12 stotov žive teže svinj. Z drugimi besedami: kdor sadi pesa namesto da bi sejal ječmen, ovs ali koruza, lahko redi še enkrat večje število svinj!

Prav tako da tudi krompir dvakratni pridelek

Dr. F. J. Lukas:

Ausschneiden! Izrezati!

Deutsch für Erwachsene methodisch und praktisch

(Nemščina za odrasle metodično in praktično.)

48. Stunde.

Zeltwörter, die sich mit Wörtern verbinden:
Zeltwörter, die sich mit Vorwörtern verbinden:

- a) An. (Frage: woran? Antwort: daran.)
1. Er denkt den ganzen Tag nur an dich.
 2. Auch dieser faule Jude wird sich an die Arbeit gewöhnen müssen.
 3. Wenn Sie in einer schwierigen Lage sind, wenden Sie sich ruhig an mich.
 4. An wen schreiben Sie? An meine Freundin Erika in Pettau.
 5. Werden Sie Sonntag an der Versammlung des Steir. Heimathundes teilnehmen? Natürlich nehme ich daran teil.
 6. Wenn ich vergessen sollte, erinnern Sie mich ruhig an mein Versprechen.
 7. Glauben Sie an Gott? Ja, ich bin gottgläubig.
 8. Warum zweifeln Sie an der Wahrheit dieses Buches? Weil der Verfasser ein Engländer ist.
 9. Erinnern Sie sich an die schönen Tage, die wir miteinander am Veldeser See verlebt haben? Ja, ich erinnere mich daran.
 10. Warum wollen Sie ihn an der Ausführung seiner Aufgabe hindern?
Wer sagt, daß ich ihn daran hindern will?

b) Auf. (Frage: worauf? Antwort: darauf.)

1. Geben Sie acht auf die Straße, sonst kommen Sie noch unter ein Auto.

2. Kann ich mich auf Ihre Aussage verlassen? Sie können sich darauf verlassen.
3. Sie sind zu eifersüchtig auf Ihre Frau!
4. Die Rede des Führers wurde auf alle europäischen Sender übertragen.
5. Warum antworten Sie nicht auf meine Frage? Ich kann darauf nicht antworten, weil ich sie nicht verstanden habe.
6. Sie können in jeder Lage auf mich zählen.
6. Bestehen Sie auf Ihre Forderungen?
Ja, ich bestehe darauf.
8. Worauf warten Sie? Ich warte auf den Generaldirektor.
9. Wie hoch belaufen sich Ihre Ersparnisse? Meine Ersparnisse belaufen sich auf 1227 Reichsmark.
10. Im Kriege ist es selbstverständlich, daß wir auf vieles verzichten, aber wir verzichten gerne darauf.

c) Aus. (Frage: woraus? Antwort: daraus.)

1. Woraus besteht das Brot? Das Brot besteht aus Mehl, Sauerteig, Wasser und Salz.
2. Woraus wollen Sie trinken? Ich werde aus diesem Glas trinken.
3. Dieses Buch wurde aus dem Deutschen in das Italienische übersetzt.

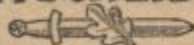
d) Für. (Frage: wofür? Antwort: dafür.)

MALE VESTI

Spodnještajerci

Izkažite se tudi pri hišni zbirki, ki bo v nedeljo, dne 5. decembra 1943 za Kriegs-Winterhilfswerk ter prispevajte po svojih močeh!

HALTUNG UND OPFER ENTSCHEIDEN

DENKE IMMER DARAN!

* Deutsche Arbeitsfront je nabrala 49 in pol milijona za Kriegs-WHW. Cestna zbirka, ki jo je izvedla dne 23. in 24. oktobra 1943 Deutsche Arbeitsfront za Kriegs-Winterhilfswerk, izkazuje po prvih poročilih vsoto 49.551.233,69 RM. Ista zbirka lanskega leta je vrgla 43.135.417,10 RM. Porast znaša 6.415.816,59 RM ali 14,9 odst.

žita glede na hranilno vrednost, vendar pride krompir predvsem v poštev za rejo pitavnih, to je, za zakol namenjenih svinj.

In končno moramo še na nekaj opozoriti: Skoraj vse bolezni pujskov so posledica bodisi zanikrne oskrbe (vlaže, mrzlega hleva, prepriha itd.) ali pa nepravilne prehrane pujskov samih, oziroma dojnih svinj, če pujski zbolijo že med sesanjem. Prav poseben znak za to, da so svinje nepravilno krmiljene, to je, da dobivajo preveč beljakovin, je, ako dobijo pujski krasam podoben izpuščaj, ki zmanjša pujskom ceno, kajti

* Nova odlikovanja spodnještajerskih junakov. Za hrabro vedenje pred sovražnikom na fronti so bili odlikovani z odlikovanjem Eisernes Kreuz II. Klasse sledeči vojaki iz Spodnještajerske: Grenadier Richard Trunkl iz Zellnitz-a, Kreis Marburg-Land, Grenadier Albin Saf., Gefreiter Anton Petrun in Grenadier Alois Bratuscha. Zadnji trije so doma iz Ortsgruppe Mahrenberg. — Pri tem je vredno pripomniti, da je Grenadier Richard Trunkl, drugi sin Heinrich-a Trunkla iz Zellnitz-a, ki je deležen odlikovanja za hrabrost.

* Skrb za zakonske grečo vojnih poškodovancev. Usodni boj za obstoj Velike Nemčije zahteva brezpridržno vpostavo vseh moči. V veri v končno zmago so odhajali naši očetje in sinovi v boj. Mnogo se jih ni več vrnilo, mnogim je vojna prizadejala hude rane. Mnogo teh dedno zdravih mož je v stanju, ustanoviti si lastne družine. Ali naj pri teh, ki so najboljši med narodom, ostane ta želja neizpolnjena? Če iz prebivalško-političnih interesov se njihova dragocena dednost ne sme izgubiti. Radi tega so v Gau-u Ostpreußen uredili ženitveno posredovalnico za vojne poškodovance in vojne vdove. Krog res primernih partnerjev je bolj mal. Prvo podlago za take zakone tvori ugoditev telesnih in duhovnih predpogojev. Radi tega so to posredovalnico priključili zdravstvenim uradom, kjer zdravniki v sodelovanju s šef-zdravniki vojnih lacaretov in neqovalk ter z ženskimi organizacijami preizkušajo in ocenjujejo vrednost in zmožnost posameznih partnerjev za zakonsko življenje.

* Nadaljnja odlikovanja spodnještajerskih fantov-vojakov. Ni še dolgo, ko smo zapisali, da skoraj ne izide nobena številka »Stajerskega Gospodarja«, ki je kakor znano v prvi vrsti glasilo Spodnještajercev, brez poročil o odlikovanju naših fantov in mož, ki stojijo na raznih frontah. Danes si štejemo v posebno čast, da lahko približno o naših novih odlikovancih. Eisernes Kreuz II. Klasse so dobili: Gefreiter Johann Kowatschitsch iz Ortsgruppe Maxau, iz Ortsgruppe Groß-Sonntag pa Johann Meschko (Unterbüheln 82), Grenadier Anton Germitsch (Zinnendorf 28),

krastavih pujskov nihče ne kupi rad. Razen tega krastavi pujski hrano slabo prebavljajo, da se nadaljnja vzreja obolelih pujskov komaj, ali sploh ne izplača.

Vendar se ta krastavost pojavlja predvsem v velikih svinjerejeh. Pri kmečkem svinjereju se je skoraj ni bati, posebno še, če se bo pri krmiljenju ravnal po gornjih nasvetih.

Torej kmečki gospodarji: Lotite se vzreje pujskov, ki vam bo obilno povrnila trud — pa tudi drugim bo ustrezno, ki danes zaman želijo kupiti pujske, a jih sami ne morejo vzrediti!

in Gefreiter Lorenz Semlitsch (Unterbüheln). Obe Ortsgruppi sta v Kreisu Pettau.

* Se en junaški spodnještajerski vojak. Gospa Elisabeth Tschretnik v Sengbergu, Gemeinde Andenburg (Kreis Cilli) nam poroča, da je dobil njen sin Kanonier Franz Tschretnik za hrabro obnašanjem pred sovražnikom odlikovanje Eisernes Kreuz II. Klasse.

* Nove spominske table v gaju junakov. Minulo nedeljo so v Marburg-u v gaju junakov na slavnostem način postavili nove spominske table z napis za domovino padlih Marburg-erjev. Navzoči so bili svojci padlih, Ortsgruppenführer-ter Kreisführer Knaus, ki se je v izbranih besedah spomnil junaških del padlih junakov. Priveditev je oplešala godba Wehrmannschaft-a.

* Delavska knjiga na Spodnjem Stajerskem. Šef civilne uprave na Spodnjem Stajerskem, pooblaščenec za delavska vprašanja (Der Chef der Zivilverwaltung in der Untersteiermark, der Beauftragte für Arbeitsfragen) je določil z razglasom z dne 10. junija 1943 v uradnem listu Verordnungs- und Amtsblatt v 24. junija 1943, da se po 1. juliju 1943 na Spodnjem Stajerskem ne sme zaposliti delavec in nameščencev, ki ne bi bili v posesti delavske knjige (Arbeitsbuch) ali pa delavske knjige namomestujoče karte (Arbeitsbuchersatzkarte). Kdor po 1. juliju 1943 zaposluje delavca ali nameščence brez delavske knjige, je kazniv. To velja tudi za vaje, prakticante ali volonterje. To določilo velja tudi za izvrševalce samostojnih poklicev, domače delavce, hišne obrtnike, medmojstre ter sopomagajoče družinske pripadnike. Vsi ti lahko izvajajo svoje poklice oziroma lahko prevzamejo dela, če so v posesti delavske knjige ali pa delavske knjigo nadomestujoče karte. Brez imenovanih izkaznic so lahko tudi izvrševalci naštetih poklicev kaznovani z denarnimi kaznimi do RM 150 — ali pa z zaporom, v kolikor niso po drugih zakonih zapadli še višjim kaznim. Arbeitsamt lahko razen tega prisili podjetja in obveznike delovnih knjig, ki se pregrešijo zoper to-zadavne predpise, z izterjanjem do RM 150 — prisilnega denarja, do spoštovanja in respektiranja predpisov.

* Dela prosti čas v poklicu stoječih žena, težkih poškodovancev ter manje zmogljivih ljudi v privatnem gospodarstvu urejuje razglas Reichsministra za Wirtschaft und Arbeit, ki je izšel dne 22. oktobra 1943. Po istem imajo žene s lastnim domačinstvom pri 48-urnem delu pravico do najmanj 4 ure skupno trajajočega prostega časa tedensko in en cel tedenski dan mesečno. Ta prosti čas se ne plača. Arbeitsamti pa lahko napravijo tudi v tem izjeme. Žene, ki imajo v oskrbi otroke izpod 14 let in nimajo drugih pomoči, se ne smeje uporabljati za nadurno, nočno ali prazniško delo, ako na to ne pristanejo. Nadalje imajo težki poškodovanci in ranjenci, katerih delane-

1. Wofür haben Sie ihn belohnt? Für seinen außerordentlichen Fleiß und auch dafür, daß er immer einsatzbereit ist.
2. Für die Richtigkeit seiner Aussagen kann ich bürgen. (Wofür? — dafür!)
3. Er steht mir für jeden Betrag bis 50.000 RM gut.
4. Wofür wollen Sie mir danken? Ich danke Ihnen für Ihr Entgegenkommen. Ich danke Ihnen vielmals dafür.
5. Karl ist so nachlässig, ich sorge mich ernstlich für seine Zukunft.
6. Die Gewaltverbrecher werden für ihre Uebeltaten mit dem Tode bestraft.
7. Wofür halten Sie ihn? Ich halte ihn für einen Aufschneider und Großsprecher.

Wörter.

achtgeben auf — paziti na kaj
Aufschneider (m) — bahač, širokoustnež
Ausführung (w) — izpeljava, izvršitev, izvod
Aussage (w) — izpoved, izrek, povedek
belaufen (sich auf) — znašati
bestehen (auf etwas) — ostati pri čem
bestehen aus — sestojati iz
einsatzbereit — pripravljen
erinnern (jemanden an etwas) — spominjati koga na kaj
Ersparnis (s) — prihranek
Forderung (w) — terjatev, zahteva, poziv
Gewaltverbrecher (m) — nasilnik, hudodelnik
gewöhnlich, sich (ich gewöhne mich an) — navaditi se (navadim se česa)
Großsprecher (m) — širokoustnež
hindern an — zdrževati od česa, pri čem
Sauerteig (m) — kvas

Sender (m) — (radijski) oddajnik
sorgen (sich für etwas) — v skrbeh biti za kaj
teilnehmen an — udeležiti se česa
Uebeltat (w) — zločin
übertragen (Rundfunk), ich übertrug, ich habe übertragen — prenesti (po radiu)
verlassen (sich auf etwas) — zanašati se na kaj
verzichten auf etwas — odreči se čemu
wenden, sich (ich wende mich an) — obrniti se do koga ali na koga
zählen (auf jemanden) — zanašati se na koga

Redewendungen.

in einer schwierigen Lage sein — v težavnih razmerah biti

a) mit (womit) damit

1. Er begann und beendete seine Rede mit den Worten: Wir werden siegen!
Womit hat er seine Rede begonnen? Damit.
2. Er gibt sich mit allem Möglichen ab und hat nie Zeit zu einer ordentlichen Arbeit.
3. Womit ist die Natur im Winter bedeckt? Mit Schnee.
4. Dieser Wagen ist mit Kohlen beladen.
5. Die deutschen Abteilungen haben sich mit den rumänischen Truppen an einer vorher bestimmten Stelle vereinigt.
6. Sie dürfen diese Rede natürlich nicht mit einer Rede von Dr. Goebbels vergleichen.
7. Unsere Soldaten sind mit allem, was sie brauchen, versehen.
8. Ich kann Ihnen keine Auskunft geben, sprechen Sie bitte mit dem Verlagsleiter.

b) nach

1. Mit dem nächsten Zug muß ich nach Berlin abreisen.

2. Wann gehen Sie nach Hause? Um 2 Uhr.
3. Er strebt nach höheren Zielen.
4. Hat jemand nach mir gefragt? Nein, bis jetzt hat niemand nach Ihnen gefragt.
5. Sie sehnte sich nach frischer Luft, Sonne und Schnee.
6. Wenn Sie sich nicht auskennen, richten Sie sich bitte nur nach mir.
7. Im Kriege kann man sich nicht immer nach der Mode kleiden, was auch gänzlich unwichtig ist.
8. Der Kerl riecht schon wieder nach Schnaps. Wonach riecht er?

c) über.

1. Er urteilt über alles und versteht nichts.
2. Worüber beklagen Sie sich? Heute in der Nacht wurde bei mir eingebrochen und es wurde mir ein wertvoller Schmuck gestohlen. Darüber beklage ich mich.
3. Sie errötet über jeden Witz, der nicht ganz zimmerrein ist.
4. Es zeugt von Mangel an Bildung, über die körperlichen Gebreche der Mitmenschen zu lachen.
5. Spotten Sie über mich soviel Sie wollen, ich lasse mich in meinem Urteil nicht beeinflussen.
6. Hier sind die Bücher; kann ich über sie verfügen? Bitte verfügen Sie darüber.
7. Worüber denken Sie nach? Über die Unsterblichkeit des Malkäfers.
8. Worüber haben Sie sich unterhalten?
Wir haben uns über die Wichtigkeit der deutschen Sprache in Europa unterhalten.

RAD-Kriegsber. Grund (Sch).

Vom Kriegseinsatz des RAD am Atlantik.

Vielseitig ist der Einsatz des RAD beim Bau des Atlantikwalls. Hier sind die Männer des Reichsarbeitsdienstes dabei, eine Drehbettung für ein Geschütz der Küstenartillerie aufzubauen.

GOSPODARSTVO

Denar

Denar je zamenjalno sredstvo in merilo vrednosti, torej gibljiv predmet, ki ga izdajajo gotova gospodarska področja potom kake javne korporacije ali pa denarne banke. Vse funkcije, ki jih opravlja denar kot splošno zamenjalno sredstvo, splošno merilo blaga, splošno plačilno sredstvo, nosilec vrednosti skozi čas in prostor in posredovalec denarnega prometa, se lahko zajamejo v dve osnovni funkciji: v funkcijo splošnega zamenjalnega sredstva in splošnega merjenja vrednosti. To skupno delovanje lahko jamči za redno funkcioniranje denarja. Iz prvotnega primitivnega gospodarstva, ki je slonelo na zamenjavi naravnih dobrin, je šele nastal denar. To so zahtevale in dosegle težave, ki so bile povezane z zamenjavanjem raznega blaga v večjih obsegih in količinah. Tako je postal denar potem kot splošno merilo vrednosti vseh vrst, ker združuje v sebi funkcije iskanega in ponujenega blaga. Denar kot zamenjalno sredstvo in merilo blagovne vrednosti, priznan štrom zemeljske oblike, omogoča zamenjalne kupčije ne da bi se ga moralo v naravnem stanju poslati za kako blago kot plačilno sredstvo, ker je pač možno v vseh delih sveta denar točno obračunati in na podlagi istega tudi točno določiti cene blagu. Denarna plačila in nakazila lahko nadomestijo tudi takozvani čeki, menice ter žirovni promet. Popolna odprava denarja kot zamenjalnega sredstva ne bo nikdar mogoča, ker se vsi nadomestki oprajo na denar.

Ce pogledamo v zgodovino denarja, vidimo nasprotstva med naravnim in kovinskim denarjem. Najbolj znani primeri za naraven denar so živina ter razne vrste okraskov. Prav posebno se je zlato in srebro uporabljalo kot naraven denar. Tem oblikam nasproti je zlato kot denar zavzelo v kovinskem denarju drugo in sicer čisto svojevrstno obliko. Stališče zlatega kovnega denarja v modernem denarništvu dela razliko med denarjem brez blagovne in z blagovno vrednostjo. Brezblagovno vrednost predstavlja tudi denar iz papirja kakor tudi denar kot državni papir, bankovci itd. O denarju, ki vsebuje blagovne vrednosti v polnem obsegu, se reče, da je čist denar, medtem ko se ostalega označuje kot notalnega ali papirnatega. Za razmerje do inozemstva je velike važnosti kakovost valutarnega denarja, to je plačilnega sredstva, ki ga izda država ali pa centralna denarna banka. Valutarnemu denarju stoji nasproti akcesoričen denar, to je denar stranske cene. Prvega označujejo tudi z imenom vrednostni denar, da ga kot plačilno sredstvo pri plačevanju državi in zasebnikom nekako dvignemo iz vrst ostalih plačilnih sredstev.

Za izdelovanje denarja se uporablja snovi, ki

odgovarjajo istočasno različnim nalogam denarja. Predvsem mora biti material, ki ga mnogo ljudi cenijo in sprejme. To je potrebno tako dolgo, dokler državna oblast ter javna varnost ne dosežeta neke vrste trdnosti in sigurnosti, da ljudstvo lahko prisilita sprejemati izdelan denar. Denar mora nadalje biti v zadovoljivi količini na razpolago, trpežen, stalne cene in zlojljiv, popolnoma enake kakovosti in teža, po zunanem izgledu lahko razločljiv, v svoji lastni vrednosti stalne cene ter pripraven za kontrolo v pogledu svoje sestavine. Vse te lastnosti so združene v glavnem v takozvanih plemenitih kovinah. Ker je pri večjem denarnem prometu uporaba denarja težavna in skoraj nemogoča, se preide potem navadno na papirnati denar ali nadomestek (ček, menice), kar ima pri že povedanem vplivu države kljub manjkajočih kovinskih lastnosti isto veljavo kakor denar iz kovin.

Razen denarne snovi so denarne količine za urejeno plačevanje velikega pomena. Količina mora biti v vsakokratnem stanju zlatih zalog v skladu. To je najbolj težki del denarne politike, ker ni mogoče vedno meriti potrebe denarne količine, ki je v prometu. Označi se lahko samo tiste momente, od katerih je potreba denarja v glavnem odvisna: obseg prometnih operacij, ki se v gotovi gospodarski periodi izvajajo ter o blagovnih zalogah narodnega gospodarstva, od živahnosti in mnogostranosti blagovnega prometa ter brzini kroženja denarja. Čim večje vsote morajo ležati po blagajnah, tem več mora biti denarja. Razmerje med blagovnim prometom in

kolčino denarja se pa menja po večjem ali manjšem prometu naravne zamenjave in kreditov. Iz razmerja od preskrbovanja količin in potreb po plačilnih sredstvih nastane za celotno gospodarstvo vrednost denarja — kupna moč —, to je, možnost za neko denarno enoto kupiti gotovo količino blaga poljubne vrste ter cena. Nihanja v tem razmerju morajo potem povzročiti spremembe v stanju cen. Ker je količina denarja podvržena spremembam, se mora ista od časa do časa pomnožiti ali celo zmanjšati, da ni količina prevelika in da je tudi ni premalo. V to zadevo morajo posegati države, ki s svoje denarno politike regulirajo količino neposredno z denarnim prometom ali pa posredno z vplivanjem na obrestne postavke. Stalno povečanje količin denarja preko gospodarskih potreb vodi do inflacije, to je do razvrednotenja denarja.

TO IN ONO

Radij

Na svetu je baje komaj 29 gramov radija. To je količina za pol naprstnika. Če je neke važne in potrebne količine malo na razpolago, je navadno zelo draga. Zato je tudi jasno, da predstavlja radij najdražecenejšo snov na svetu. Po neki statistiki je pred vojno veljal gram radija okrog sto tisoč dolarjev ameriške valjave. Vseh 29 gramov radija predstavlja vrednost dveh milijonov in devetstotisoč dolarjev. Vse ta radij je v rokah raznih zdravilišč, bolnišnic, medicinskih institutov itd. ter je razdeljen po vsej zemeljski obli.

Največ radija dobivajo iz karonitskih nahajališč v ameriški državi Kolorado. V karonitu je nekaj kovine urana. Iz desetih milijonov delov urana se pa dobi 3,3 dele radija. Je pa kljub temu pridobivanje radija iz urana dobičkanosna industrija, ki potrebuje velikanse vsote denarja za svoje obratovanje.

Učinek radija, takozvano radioaktivnost, to se pravi, izžarevanje nevidnih žarkov, je prvi odkril francoski profesor Besquerel. Ta raziskovanja je pozneje nadaljevala Curie-jeva, in je že l. 1898 dobila tudi radij iz glinca, ki se mu v nemščini pravi Pechblende.

Ime radij, to je »izžarujoča snov«, je nastala radi močnega radioaktivnega izžarevanja. Radij izžareva tri vrste žarkov: alfa-žarke, beta-žarke in gama-žarke. Gama-žarki so tako jaki, da z lahko prodre sedemnajst in pol centimetra debele svinčeno ploščo. Radij se trajno razkraja. Svoje materijo oddaja v obliki toplote. Učenjaki so izračunali in ugotovili, da bi trajalo kakih 2500 let, predno bi se naravnim putem kos radija popolnoma razkrojil.

Zanimalo bo, kako so odkrili učinkovitost radija z ozirom na človeško telo. Kakor mnoge odkritja, je tudi to prineslo naključje. Ze zgoraj imenovani profesor Besquerel je leta 1901. nosil v žepu cevko z radijem. Kar naenkrat je opazil, da je dobil na životu opekline. To je odprlo radiju pot v zdravilstvo ter ga napravilo za zdravilno sredstvo. Danes zdravijo z radijem največ raka, kronične srbečice, otekline tvorov itd., in je to zdraviljenje z ozirom na visoko ceno in male količine razpoložljivega radija, izredno redko in drago.

Potresna katastrofa v Anatoliji

3000 mrtvih — Več tisoč brez strehe — Strašna opustošenja

Se je v živem spominu na Balkanu največja potresna katastrofa v Anatoliji in po raznih pokrajinah Turčije leta 1940 in skoro ob istem (novoletnem) času leta prej, ko je strahota potresa zahtevala 50.000 človeških žrtev in so se v zemljo pogrezali kraji, že nas je preteklo nedeljo presenetila nova Jobova vest o zopetni katastrofi v Anatoliji. Ze prva poročila so bila vznemirjaljoča: v soboto (27. novembra) je Anatolijo zadela nova potresna katastrofa, ki je zahtevala tudi mnogo človeških žrtev in povzročila na poslopljih ogromno škodo. Posebno so trpeli kraji okoli Amadia z mestom Ladika. V pokrajini Samsun in Vezirkörprus je postalo 60 odstotkov vseh hiš za bivanje ne več vporabnih. V Arbaagi so se popolnoma zrušile vse po zadnji katastrofi popravljene hiše. V Marzifinu so ruševine hiš pokopale 600 ljudi. Prizadeti so tudi sosednji kraji. Potres so občutili tudi v Ankari sami, dosedaj brez posebne škode. Vlada je ukrenila odpravo prve pomoči na kraje potresne katastrofe.

Novejša poročila iz Istambula vedo povedati, da je katastrofa zahtevala še večje žrtve kakor se je izprva domnevalo, Cenijo med 3000 mrtvih in večje število ranjenih, pa tudi opustošenja hiš in drugih posloplij je še občutnejše kakor se je na prvem razburjenju ugotovilo. Tudi se je potres v soboto ponovi ponekod ponovil; toda klerik dozda j znano, brez posebnih posledic.

Sodeč po dosedanjih izkušnjah iz gotovih potresnih znamenaj, ki so bila tudi to pot zlasti tik pred potreom lahko vsem očitvidna in ki se še vedno vzdržujejo, se obetajo še nadaljne ponovitve v širšem obsegu. Treba je upoštevati še znane ugotovitve, da je cel Balkan (geološko mišljen v širšem obsegu) takorekoč en sam vulkan oziroma eno samo potresno ozemlje in zna še dolgo trajati predno pride zemlja do pomirjenja. Tozadevno smo deloma že razpravljali v Stajerskem Gospodarju; sicer pa je zdaj zopet prilika, da si to znamenito potresno ozemlje zopet ogledamo.

Das machst du nicht!...

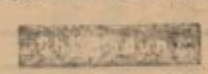
Warum machst Du das?

Kleiner Anzeiger

Jedes Wort kostet für Stellenangebote 6 Rpt. das gedruckte Wort 26 Rpt für Geld-, Realitätenverkehr, Briefwechsel und Haier 13 Rpt. das gedruckte Wort 46 Rpt. für alle übrigen Wortanzeigen 19 Rpt. das gedruckte Wort 36 Rpt. Der Wortpreis gilt bis zu 12 Buchstaben je Wort. Kennwertgebühr bei Abholung der Angebote 35 Rpt. bei Zusendung durch Post oder Boten 70 Rpt. Auskunftsgebühr für Anzeigen mit dem Vermerk „Auskunft in der Verwaltung oder Geschäftsstelle“ 20 Rpt. Anzeigen werden nur gegen Vorauszahlung des Betrages (auch pflichtige Briefmarken) aufgenommen. Mindestgebühr für eine kleine Anzeige 1 RM.

Lebende Werkzeuge

Ist der Titel des bekannten Films, der die Wichtigkeit der Zähne und die Folgen kranker Zähne veranschaulicht. Wie z. B. Messer und Scheren, welche die gleiche Eigenschaft wie die Schneidezähne haben, richtig angewendet und pfleglich behandelt werden müssen, so müssen wir es auch mit unseren Zähnen tun. Verlangen Sie kostenlos die Aufklärungsschrift „Gesundheit ist kein Zufall“ von der Chlorodont-Fabrik, Dresden.

weist den Weg zur richtigen Zahnpflege

Ali Ti je to že znano?

Pri domačem klanju se mora pri strojih za rezanje mesa, ki jih goni električna sila, porivanje mesa v stroj opravljati samo z lesenim tolkačem. Brez tolkača bi se prav lahko zgodilo, da stroj pri najmanjši nepazljivosti ali pa med pogovorom, trenutno zagrabi roko ter jo težko poškoduje. S tako nesrečo izgubi skupnost eno delovno moč, ponesrečenec pa svojo roko, ki je nenadomestljiva.

* Nova dodelilna perijoda živil. 57. dodelilna perijoda živil traja od 13. decembra 1943 do 9. januarja 1944. Količine živil ostanejo nespremenjene. Naročilne odrezke kart 57. dodelitve je treba oddati med 13. in 18. decembrom 1943.

Hart traf uns die traurige Nachricht, daß unser lieber, guter Sohn u. Bruder

Vinzenz Swenschek

Obergefreiter,

im 22. Lebensjahre, am 14. Oktober 1943, an der Ostfront gefallen ist.

Sattelberg-Lichtenegg, im Dezember 1943.

Thomas und Maria SWENSCHKE, Eltern.

Zu verkaufen

Tabaksamen nebst vollständiger Anleitung für Aussaat und Behandlung sofort lieferbar. Ein Sortiment RM 4.— Nachnahme Versand Ignaz Medwed, Völkermarkt, Kärnten. 140-3

Offene Stellen

Lehrling mit Mittelschulbildung wird in das Gemischtwarengeschäft aufgenommen. Kost und Wohnung im Hause. Franz Kleinschek, Marburg, Adolf-Hitler-Platz 21. 133-6

Winzer mit zwei bis drei Arbeitskräften wird sofort aufgenommen. Jakob Pack, Besitzer, Lind 58, Post: Ranzenberg. 135-6

Zu kaufen gesucht

Abfälle: Altpapier, Hader, Schneiderabschnitte, Textilabfälle, Altisen, Metall, Glasscherben, Tierhaare und Schatwolle. Kauft laufend jede Menge Arbeit. Marburg/Drau, Draugasse 5.

Kaufe eine Waserturbine. Anfragen: Wladimir Petschnik, Voisko 3, Nesseldorf (Steiermark). 77-4

Kaufe Sesseln u. versch. Möbelstücke. — J. Putschko, Triesterstr. 57 — Marb./Drau. 81-4

Kaufe eine Zylinder-Langarm-Maschine. Franz Beutz, Josefstr. 4, Marburg/Drau. 85-4

Suche Stelle am Lande als Verwalter. Josef Juritsch, Mehrendorf 29, Post Fraubheim. 78-5

Winzerin in bestem Zustande, mit großem Depot, Futter vorhanden, für 3-5 Arbeitskr., sofort oder im Frühjahr zu vergeben. Angeb. an Weing. Sonnenberg, Ziereg 3, Post Oberkunkung. 79-6

1 Halner u. Töpferlehrling wird aufgenommen b. Anton Reisp — Hafnerel, Marb. Drau — Kernstockgasse 10. 82-6

Köchin für alle ab 1. Dezember gesucht. Magdalenen-Apotheke, Marburg, Friedrich-Jahn-Platz 3/II. 145-6

Amtliche Bekanntmachungen

Deutsche Hopfenverkehrsgesellschaft m. b. H., Berlin-Nürnberg

Hopfenablieferung

Im Sinne der Anordnung über die Regelung des Absatzes von Hopfen der Ernte 1943 (Verordnungs- und Amtsblatt Nr. 26 vom 4. September 1943) werden alle Hopfenbauer der Untersteiermark aufgefordert, ihren

HOPFEN DER ERNTE 1943

sofort, spätestens aber bis 10. Dezember 1943, im Hopfenlagerhaus in Sachsenfeld abzuliefern, wo die Übernahmen und Auszahlungen an allen Wochentagen vormittags vorgenommen werden. 125

Sachsenfeld, am 19. November 1943.

Der Beauftragte der Deutschen Hopfenverkehrsgesellschaft m. b. H. Vook

Bekanntmachung

Den Haushaltungen, die ihrer Anzeigepflicht auf Grund der Verordnung über den Arbeitseinsatz der hauswirtschaftlichen Arbeitskräfte vom 15. 8. 1943 (V. u. A. Bl. Nr. 25, Seite 185) bisher nicht nachgekommen sind, wird hiermit der zu wiederholten Malen in der Presse erschienene

»Ausruf zur Meldung der in Haushaltungen beschäftigten Arbeitskräfte in der Untersteiermark«

letztmalig in Erinnerung gebracht. Sie werden aufgefordert, die Meldung unverzüglich nachzuholen.

Haushaltungsvorstände, die dem örtlich zuständigen Arbeitsamt ihre hauswirtschaftliche Arbeitskraft bis 5. 12. 1943 auf dem vorgeschriebenen Formblatt, das bei den örtlichen Polizeidienststellen (Bürgermeisterämtern), im Stadtkreis Marburg/Drau bei den Polizeirevierern erhältlich ist, nicht gemeldet haben, haben gemäß Paragraph 3 der obenerwähnten Verordnung mit der Auferlegung eines Zwangsgeldes bis zu RM 1000.— zu rechnen. Als hauswirtschaftliche Arbeitskraft zählt jede weibliche oder männliche in einer Haushaltung ständig, mindestens 12 Stunden wöchentlich beschäftigte Kraft. Nach dem 5. 12. 1943 wird gegen die säumigen Haushaltungsvorstände mit den schärfsten Mitteln vorgegangen.

Der Chef der Zivilverwaltung in der Untersteiermark
Der Beauftragte für Arbeitsfragen 148

Der Polizeidirektor in Marburg-Drau.

Zl. II 40.12/43.

Kundmachung

Auf Grund der achten Bekanntmachung des Chefs der Zivilverwaltung in der Untersteiermark vom 25. 11. 1943 ver füge ich

die Erfassung des männlichen Geburtsjahrganges 1927 für den Reichsarbeitsdienst und die Wehrmacht.

Erfasst werden alle Wehrpflichtigen des Geburtsjahrganges 1927, die am 28. 11. 1943 im Stadtkreis Marburg/Drau (Groß-Marburg) eine Wohnung (Wohnraum oder Schlafstelle) innehaben und noch nicht im Besitze eines reichsdeutschen Wehrpasses oder eines vorläufigen Musterungsausweises sind.

Wehrpflichtig sind alle deutschen Staatsangehörigen und alle deutschen Staatsangehörigen auf Widerruf, Staatenlose und Schutzangehörige kommen nicht in Betracht.

Die genannten Wehrpflichtigen haben sich bei der Erfassungsstelle der Polizeidirektion Marburg/Drau, Domplatz 18, Zimmer 14, zu melden, und zwar:

Wehrpflichtigen mit den Anfangsbuchstaben ihres Familiennamens:

A, B, C, D	Montag,	den 6. Dezember 1943
E, F, G, H	Dienstag,	den 7. Dezember 1943
I, J, K	Mittwoch,	den 8. Dezember 1943
L, M, N, O	Donnerstag,	den 9. Dezember 1943
P, Q, R	Freitag,	den 10. Dezember 1943
S, T, U	Montag,	den 13. Dezember 1943
V, W, X, Y, Z	Dienstag,	den 14. Dezember 1943

von 8—12 und von 14—17 Uhr.

Ist ein Dienstpflichtiger aus dem Stadtkreis Marburg/Drau vorübergehend abwesend oder am Erscheinen (z. B. wegen Krankheit) verhindert, so hat er sich unter Angabe des Grundes nach Rückkehr oder Genesung unverzüglich persönlich bei der polizeilichen Erfassungsstelle zu melden.

Zur Erfassung sind mitzubringen:

- Geburtsdokumente (Geburtschein, Taufschein);
- Meldennachweis;
- Staatsangehörigkeitsausweis (Mitgliedskarte des Steirischen Heimatbundes, Heimatschein und Dienstausweis A der Deutschen Jugend);
- Arbeitsbuch, soweit vorhanden;
- Befähigungsnachweise (Lehrvertrag);
- Zwei Lichtbilder aus neuester Zeit 37x52 mm, Brustbild von vorne gesehen, in bürgerlicher Kleidung, ohne Kopfbedeckung (also nicht in Uniform);

Wehrpflichtige, welche ihrer Meldepflicht nicht oder nicht pünktlich Folge leisten oder bei der Erfassung unrichtige Angaben machen, werden mit Geldstrafen oder Haft bestraft. Sie können außerdem zwangsweise vorgeführt werden. 74

Marburg/Drau, den 1. Dezember 1943

Der Polizeidirektor: Dr. Waltner.

BURG-LICHTSPIELE

MARBURG (Drau), BURGPLATZ 1

Sehnsucht

ohne Ende

(SARASATE)

Für Jugendliche unter 14 Jahren nicht zugelassen!

NEUES Parver in den Wachs und für die Mastung der Schweine
REDIN, mit garantiertem Erfolg

ZENTRALDROGERIE EMIL THUR
16 Marburg (Drau), Herrengasse 33

Kohle kriegsgerecht verwenden

heißt: Keine Energie verschwenden. Kriegswichtige Arbeitsplätze brauchen gutes Licht. Im Zivilbereich begnügen wir uns deshalb einsichtsvoll mit weniger OSRAM-Lampen.

OSRAM

Viel Licht für wenig Strom!

Verschiedenes

Prothesen jeder Art — Leder — Leichtmetall — Holz-orthopädische Apparate. Leibbinden, Gummistrümpfe erzeugt und liefert das führende Fachgeschäft F. EGGER, Bandagen und Orthopädie, Lieferant sämtlicher Krankenanstalten und Sozialinstitute. Marburg/Drau, Mellingerstr. 3/14

Bandagen aller Art sowie Prothesen erzeugt die altbekannte Firma FRANZ BELA, Bandagist. Marburg/Drau, Herrengasse 5. 237-14

Kleiner Besitz oder Haus i. d. Umgebung von Marburg wird vom anständig. Ehepaar zu pachten gesucht. Anträge unter »Umgebung von Marburg« an die Verw. d. »Staj. Gosp.«, Marb. (Drau). 86-2

Malerlehrling im Alter von 14 bis 15 Jahren, wird aufgenommen. — M. Dobrautz, Cilli, Marktplatz 12. 83-5

Bäckergehilfe in Oberstaler, 30 J. alt, möchte eine Untersteirerin heiraten. Zuschr. unt. »Bäcker« a. d. Verw. d. »Staj. Gosp.« 76-12

Tasche mit verschiedenen Bildern auf d. Peltauerstraße von Johannisdorf b. Nikoli verloren. Der ehrl. Finder wird gebeten, d. Bilder gegen Belohnung zurück zu geben. 84-13

Vor Geldschäden bei Fliegerangriffen

schützt eine Spareinlage bei den

Untersteirischen Sparkassen

93

Juck gegen

Gliederreißen Hexenschuß Rheuma usw. ist

ABC-Pflaster

Beutel zu RM 1.19 in Apotheken

Junge Ziege zu verkaufen. — Freidegg. 31. 80-3

Tausche ein Pferd, 12 Jahre alt, 16 Faust hoch, sicher im Zug, gegen eine trachtige Stute oder gegen 2-jährig. Fohlen. Ranzenberg 45, bei Marburg — Grachornig Rupert, Grundbesitzer. 143-14

An die Besitzer von Sparbüchern, Kontokorrenteinlagen und Geschäftsanteilen der Vorschusskasse Volksheim (früher Posojilnica Narodni dom) in MARBURG/Dr., Nagystraße 9.

Im Sinne unserer dreimaligen Aufrufe in der »Marburger Zeitung« waren die Guthaben der Vorschusskasse Volksheim bis 15. Juli 1943 an der Kasse zu beheben.

Über Weisung des Beauftragten des Reichskommissars für die Festigung Deutschen Volkstums, Dienststelle Marburg, wird die Rücklösungsmöglichkeit für die noch nicht behobenen Sparbücher und Kontokorrenteinlagen nochmals und zwar bis einschließlich 31. Dezember 1943 verlängert.

Gleichzeitig werden die Besitzer von Genossenschaftsanteilen aufgefordert, innerhalb der gleichen Frist ihre Anteile einzulösen.

Spar- und Kontokorrenteinlagen, sowie Genossenschaftsanteile, die innerhalb dieser letzten Behebungsfrist nicht zur Abhebung kommen, verfallen nach § 11 der dritten Verordnung über die Festigung Deutschen Volkstums in der Untersteiermark endgültig.

Marburg/Dr., am 6. November 1943.

VORSCHUSSKASSE VOLKSHEIM.
Der Wirtschaftler.

Danksagung

Für die vielen Beweise aufrichtiger Anteilnahme anlässlich des herben Verlustes unseres Bruders, Onkels und Schwiegervaters, des Herrn

Anton Kneschauer
Besitzer,

sagen wir allen, die ihm das letzte Geleit gaben, sowie der Musikkapelle »Egydi« für die ergreifenden Trauerchöre, als auch für die schönen Kranzspenden herzlichsten Dank. 75

Egydi i. d. Büheln, im November 1943.

GENOFEFA STAUDECKER, Schwester; Familie SCHKOF.

Hart traf uns die traurige Nachricht, daß unser lieber, guter Sohn und Bruder

AUGUST JURSCHITSCH
Panzergranadier,

im 23. Lebensjahr, am 2. November 1943, an der Ostfront den Heldentod fand.

Er wurde auf einem Heldenfriedhof im Osten beerdigt. Friedau, im November 1943. 71

In tiefer Trauer:

Michael und Theresie Jurschitsch, Eltern; Johann, Bruder; Michael Jurschitsch, Großvater und die Verwandten.

Hart und schwer traf uns die traurige Nachricht, daß unser lieber Sohn, Bruder und Neffe

CYRILL JUST
Grenadier,

im 20. Lebensjahr, an der Ostfront den Heldentod gefunden hat. Wer unseren Cyrill gekannt hat, weiß was wir in ihm verloren haben. 72

Sein Grab befindet sich in fremder Erde.

Oberradkersburg, St. Anton, Allenz und Marburg/Drau, den 25. Oktober 1943.

Johanna Just, geb. Omuletz, Mutter; Stanislaus und Franz, Brüder; Karl Omuletz, Onkel; Osterz Antonia Ploj, Ludmilla Tschech, Veronika Tschech, Anna Anschel, Josefine Holz, Gertrud Reiter, Aloisie Nedok, Tanten, sowie alle übrigen Verwandten.